MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER
5721 COTTAGE GROVE AVE.
CHICAGO 37, ILL.

GRATIS

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
The most influential Lithuanian Daily in America

No. 243 | Kaina 5 centai | PIRMADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 17, 1955 | Price 5 cents | VOL. XXXIX

JORDANO UPĖ NEBUS JUNGIAMOJI GRANDIS

Podres sveikina „Draugo" šeimą; Chicagon atvyko biznio reikalu

Pranas Jančius, MIC

"Pasveikinkite visus dienraščio "DRAUGO" skaitytojus, ypač jo administraciją ir padėkokite jai už gražią sveikinimo telegramą bei pakvietimą dalyvauti bankete",— maloniai šypsodamasis ir ranką man spausdamas atsisveikino išgarsėjęs Brooklyno Dodgers beisbolo komandos metikas — lietuvis Johnny Podres.

"Ir nepamirškite mano mamytei pasiųsti jūsų laikraščio kopiją su aprašymu, nes ji tikrai norės paskaityti...", — girdėjau jo balsą eidamas per duris.

Sustojau tarpduryje ir dar kartą pažiūrėjau į šį jauną, Amerikoje gimusį, taip staigiai į sporto viršūnes iškilusį lietuviuką. "Koks paprastas ir nuoširdus..., "—pagalvojau ir norėjau dar ilgai kalbėtis su tuo jaunu sportininku, tačiau žinojau, kad jo laikas apskaičiuotas iki sekundės, kad maršrutas jam nustatytas.

Mat, jis buvo specialiai Chicagon atkviestas Peter Pan valgyklų firmos ir turėjo visose pasirodyti, su kostumeriais susitikti, pasikalbėti.

Sužinojus, kad Johnny Podres atvyksta Chicagon, "DRAUGO" redakcija darė žygių su Podres pasimatyti. Ir pasisekė. Pasimatymo vieta — Peter Pan valgykla, 50 E. Oak St., laikas — 5:30 val. vak.

Johnny Podres

Nuvažiavome keturiese: kun. V. Parulis, MIC. ir adv. Ed. Stasiukaitis, kurie atstovavo "Draugo" statybos komitetą; Stasys Pieža, Chicagos American redaktorius; ir šiuos žodžius rašąs— kaip "DRAUGO" ir žurnalo THE MARIAN atstovas.

Augštas, šviesiaplaukis sportininkas mus maloniai pasveikino, džiaugdamasis, kad lietuviškas laikraštis domisi Amerikos sportu. Pakišome jau "DRAUGĄ" su Brooklyno komandos laimėjimo aprašymu.

"Mažai kalbu ir skaitau lietuviškai", — jis aiškino, — "tačiau mano tėvai lietuviškai kalba".

"Dodgers wining pitcher is Lithuanian", — jam paaiškinau Drauge tilpusį antgalvį. Atvertęs trečią puslapį rodžiau paveikslą "and here is the write-up and picture", — aiškinau toliau.

"Pasiųskite kopiją mano mamytei, ji tikrai norės pamatyti."

"O štai speciali dovana jums nuo "DRAUGO" — sakėm įteikdami jam ponios J. Daužvardienės paruoštą virimo knygą POPULAR LITHUANIAN RECIPES.

"O, a Lithuanian cook book. My mother prepares lots of Lithuanian food. My grandmother taught her... Please send this book to my mother. She will appreciate it very much."

"DRAUGO" telegramą ar gavote?"

"Gavau, ačiū labai."

"O pakvietimą į "DRAUGO" banketą irgi gavote?"

"Taip."

"Ar galėsi dalyvauti?"

"Norėčiau. Bet tuo laiku jau mūsų treniruotės sezonas bus prasidėjęs. Turėsiu pagalvoti, pasitarti su mūsų ratelio vadovybe. Tikrai dar negalių pasakyti..."

"Johnny, dabar keletą žodžių dėl žaidimo. Pasakyk mums, kaip jauteis numetęs paskutinį kartą sviedinį?"

"Žinote, kad žodžiais nepasakomas jausmas; aš... aš" — ir gaudė jis tinkamą žodį apibūdinti savo jausmus.

"Parašykite, kad labai džiaugiaus ir viskas, nes tą jausmą žodžiais apibūdinti labai sunku."

"O kokie ateities planai? Ką darysite beisbolo sezonui užsibaigus?"

"Labai jaučiuos nuvargęs. World Series žaidimuose buvo ne paprastas įtempimas, labai nuvargino. Norėčiau, grįžti namo, pailsėti, pamedžioti, tačiau turiu dar porą savaičių pavažinėti."

Mūsų kalbas nutraukė fotografas, kviesdamas atsisėsti prie specialiai paruošto stalo.

Atsisveikinant St. Pieža tarė: "Mano abu sūnūs dideli beisbolo mėgėjai; ar galėtumėt jiems autografuoti sviedinį?"

"Su mielu noru", — ir paėmęs sviedinį užrašė: To Johnny and Eddie from Johnny Podres, October 14, 1955."

Grįždami kalbėjomės: — "Atrodo esąs tikras Lietuvos dzūkas. Augštas, šviesiaplaukis, mėlynos akys, lietuviškas nuoširdumas..."

"Jo tėvukai kilę iš Dzūkijos, nuo Alytaus", — mums aiškino Stasys Pieža, kuris ankščiau telefonu kalbėjosi su Podres mamyte.

● *Perono draugas* jam jau nupirkęs namus Italijoje, kur Peronas manąs vykti iš Paragvajaus. Peronas Argentinoje bus teisiamas už akių.

● *Du amerikiečiai* atvyko Japonijon iš Šanchajaus ir pranešė apie stiprią maisto stoką mieste.

● *P. Korėjos laivai* vakar apšaudę žvejojančius japonus.

Čia yra sunkusis JAV laivyno kreiseris Boston, paverstas robotinių ginklų laivu. Vienas tų ginklų čia matomas parengtas iššauti. (INS)

Rytuose kitas didelis potvynis

NEW YORKAS, sp. 17.—Tris dienas pylęs lietus vėl ištvindė upes ir rezervuarus šešiose šiaurės rytų valstybėse: New Yorke, N. Jersey, Connecticut, Mass., Pa. ir Rhode Island. Waterbury miestas, kur tiek daug lietuvių nukentėjo per rugpjūčio mėn. potvynį, vėl apsemtas. Daugiausiai bėdos esama Conn. valstybėje.

Nusižudė New Yorke sovietų pareigūnas

NEW YORKAS, sp. 17. — Sovietų delegacijos prie Jungt. Tautų patalpose šeštadienį nusišovė jų tarnautojas Minajevas. Jo automatinis pistoletas atiduotas New Yorko policijai ir jos gydytojui leista apžiūrėti lavoną, bet daugiau nieko apie įvykį nežinoma.

Tame pačiame name mirė Višinskis, iš ketvirto augšto savo laiku iššoko Kasenkina.

Ženevos konferencijos išvakarėse sujudo ir lenkų organizacijos

Lenkų ir vokiečių spauda plačiai rašo, kaip lenkų tremties organizacijos ir veiksniai nusprendė pasiruošti užsienio reikalų ministerių konferencijai Ženevoje.

Lenkų organizacijos metė į šalį savitarpio ginčus ir ėmėsi žygių vieningai pravesti plačią akciją, jog Ženevoje būtų galima pasiekti juo geresnių rezultatų. "Lenkų tautinio iždo" vyr. komisijos prezidiumas paskelbė į visas lenkų organizacijas laisvajame pasaulyje atsišaukimą, kad kiek galėdami daugiau aukotų į specialų fondą, reikalingą suplanuotajai politinei akcijai finansuoti.

Lenkai yra pasiryžę pasiųsti į Ženevą didelę delegaciją, į kurią įeitų įvairių grupių ir veiksnių atstovai. Joje pirmoj eilėj dalyvaus tie lenkų egziliniai politikai, kurie jau dalyvavo ankstesnėje Ženevos konferencijoje ar turi praktikos iš panašių konferencijų.Lenkų delegacija konferencijos metu turės specialią žinių tarnybą ne tik lenkų, bet ir prancūzų bei anglų kalbomis. Plačiai visame pasaulyje mėginama pravesti akcija įvairiais leidiniais ir spaudiniais, kuriais būtų įrodinėjamos lenkų teisės į jų žemes. Likusieji minimųjų fondų pinigai turėtų būti panaudoti panašioms atitinkamoms priemonėms per kitas tos rūšies tarptautines konferencijas.

Ir mūsų veiksniai atsidėję rūpinasi būsimąja Ženevos konferencija. Pabėgėlių spauda labai skeptiškai sutinka "pataisytąjį Edeno planą" ar numatytąjį 15 valstybių paktą, kuriuo Sovietams už sutikimą apjungti visą Vokietiją būtų suteiktos reikalingos "saugumo garantijos". Egzilai politikai pabrėžia, kad tokia padėtis arba net ėjimas prie Rytų ir Vidurio Europos tautų išlaisvinimo tam tikrais tarpsniais faktiškai nurašytų Sovietams daug kraštų.

"Ženevos dvasia", kaip pabrėžiama spaudos, yra žalinga ne tik pavergtiesiems, bet ir pačioms JAV. Ir pats Dulles nurodė, kad Amerika netiki dabartiniu status quo, nes dabartinis amžius yra visokių permainų amžius. Nurašius pavergtuosius, iš tikro nebūtų pasiekta nei pastovios taikos, nei tikro saugumo. Net ir Adenaueris, dar prieš vykdamas į Maskvos konferenciją, yra "New York Herald Tribune" atstovui Higgins pareiškęs, jog taika galima tik sujungus Vokietiją ir išlaisvinus pavergtuosius Rytų Europos kraštus. Dabar, kaip atrodo, visas svoris metamas į tai, kad būtų apjungta Vokietija.

Klaipėdos vokiečių suvažiavimas

Š. m. rugsėjo 24 — 25 dienomis Mannheime buvo suvažiavę Klaipėdos krašto vokietininkų atstovai. Skelbiama jų buvus net iš sovietinės zonos. Prieš oficialius posėdžius miesto archyvo vedėjas Dr. Jakob atidarė miesto archyve Klaipėdos krašto parodą. Suvažiavimui pirmininkavo žinomasis R. Meyeris. Išsamesnę kalbą apie "tėviškės politiką" pasakė Rytprūsių vokiečių vadovas Dr. Gille, be kita ko, pažymėdamas, kad okupacinės pajėgos Vokietijoje teleido pasisakyti tik už vokiečių žemių sujungimą su 1937 m. sienomis. Tuo būdu Klaipėdos kraštas, Sudetų kraštas ir Danzigas buvo išskirti. Todėl kas šiandien kalbąs apie vokiečių žemių apjungimą, tai turįs galvoje 4 okupacines zonas. Į tą faktą tenka atsižvelgti ir iš jo pasidaryti reikiamas išvadas.

Toliau Dr. Gille plačiau nušvietė, kodėl sovietai taip kietai priešinasi Vokietijos sujungimui. Jei jie lengvai atiduotų rytinę zoną, tai tuo pačiu susvyruotų bolševikiniai režimai satelitiniuose kraštuose, o visai Rytų Europai priartėtų laisvės valanda. Taigi Vokietijos apjungimas yra glaudžiai susijęs su Sovietų pasitraukimu iš Rytų Europos. Tai vis daugiau supranta ir egzilinės grupės, dar prieš porą metų, Dr. Gilles pareiškimu, tikėjusios, jog galėtų savo tikslų pasiekti ir be vokiečių. Ta pačia proga Dr. Gille prikišo ir E. Simonaičiui už jo kalbą, pasakytą per Vasario 16 d. iškilmes Hanau mieste.

Mannheimo miestas Klaipėdos krašto vokietininkų atstovams suruošė priėmimą. Miesto meno salėje buvo suruošta paroda "Tapytojas Nidoje". Joje 16 dailininkų išstatė 61 paveikslą. Ta pačia proga Klaipėda buvo pavaizduota įvairiais dokumentais, foto nuotraukomis ir vaizdais.

Popiežius Pijus XII ir JAV ambasadorė

Arabai atmeta Jordano upės vandens paskirstymo planus

KAIRAS, sp. 17. — Čia posėdžiaujanti Arabų Lygos taryba yra nutarusi nepritarti Jordano upės vandens padalinimo projektui, todėl JAV atstovas grįžtąs namo tuščiomis rankomis.

Tokia dalykų padėtis automatiškai pablogina ir taip jau kritišką Vid. Rytų padėtį. JAV manė, kad tas jų globojamas projektas bus pirmas žingsnis arabų — žydų santykių gerinimo siekiant.

Jau keturius kartus prez. Eisenhowerio specialus atstovas Johnston vyko to projekto arabams piršti, bet vis buvo prašomas palaukti, kad būtų daugiau laiko susipažinti ir su techniškų jo įvykdymu ir to įvykdymo finansavimu.

Šį kartą buvo prašyta galutinio žodžio, nes Izraelis nebenori laukti — jis vienas pasirengęs taip Jordano vandenis susitvarkyti, kad liūto dalis jam tektų. Gamtos sąlygos jam taip leidžia padaryti. Jei Izraelis vienas planą vykdys, Jordano valstybė labiausiai nukentės.

Todėl Jordanas ir buvo linkęs planui pritarti, bet pasipriešinimas atėjęs iš mažiausiai tikėtos vietos — iš Libano. Priežastys labai egoistiškos. Libanas bijąs, kad tą planą įvykdžius Izraelio uostas Haifa nebūtų svarbiausias Jordano valstybės išėjimas į jūras. Dabar žydi Libano Beiruto uostas, nes per jį eina Jordano prekyba su užsieniu.

Jei vienas Izraelis tvarkys Jordano upės vandenis, tai galima taip viską pasukti, kad Jordano valstybei tos upės vandens visai neteks. Toks reikalų susiklostymas gali ne tik piktumą, bet ir karą padaryti. Izraelio politikai linkę manyti, kad plano atmetimas reiškia piktus arabų kėslus. Kas Izraelyje nori dabar kariauti su kaimynais (o tokių yra nemaža), tas sako, kad plano atmetimas yra signalas karą atnaujinti.

Sudaryta Maroko regentų taryba

PARYŽIUS, sp. 17. — Prancūzai sudarė Maroko regentų tarybą, kuri vykdys pašalintų sultonų pareigas. Ji paskirs asmenį, kuris sudarys visų politinių sąjūdžių atstovų vyriausybę derėtis dėl pažadėtų reformų įgyvendinimo. Tarybą sudaro didysis vizyris Mokri (neutralus), po vieną abiejų pašalintų sultonų šalininkus ir Marakešo pašos patikėtinis. Tarybos sprendimai turi būti vienbalsiai padaryti (jei vienas nesutiks, sprendimas negalios). Nacionalistai nesą patenkinti tarybos sąstatu.

Kalendorius

Spalio 17 d.: *šv. Margarita Marija Alacoque.*

Pradeda kalbėti apie mokesčių karpymą

DENVER, sp. 17. — Prez. Eisenhowerio gijimas vyksta be komplikacijų. Ligoniui pirmą kartą buvo leista pasėdėti kedėje 15 minučių.

Su juo šeštadienį konferavęs iždo sekretorius Humphrey pranešęs, kad kitais metais bus galimas bendras mokesčių sumažinimas, jei biudžetas rodys susibalansavimo žymes.

Spaudžia nedaryti riaušių Ženevoje

STRASBURGAS, sp. 17. —Europos parlamento bendrųjų reikalų komisija vienbalsiai pritarė pranešimui, kuris pataria Ženevon su Rusija darėtis vykstantiems Vakarų ministeriams stipriai reikalauti Vokietijos sujungimo ir komunistų pasitraukimo iš Rytų Europos. Šią savaitę renkasi posėdžių vadinamasis Europos parlamentas to praneši mo svarstyti.

Žino ką bandė

WASHINGTONAS, sp. 17. — Atominės Energijos komisija ne tik žinojusi apie šį rudenį sovietų vykdytus atominių ginklų bandymus, bet ir maždaug nujaučia bandyto ginklo tipą. Jis esąs naujas sovietų atominių ginklų šeimoje.

Sovietų atominių ginklų sandėliuose esanti ir atominė bomba, kurią gali nešti naujausias sovietų sprausminis kovos lėktuvas MIG-17, prilygstąs amerikietiškam F-100.

Vokiečiai ir šnipai padarė naują ginklą

FRIEDLAND, sp. 17. — Sovietų iš Novočerkasko kalėjimo išleistas vokietis inžinierius Wittmann praneša, kad padaręs komunistams prietaisą valdyti bepilotinį lėktuvą. Aparatui bandyti buvę naudojami sprausminiai lėktuvai MJG-15.

Wittmann yra vienas iš 50 vokiečių mokslininkų ir technikų, kuriuos sovietai surinko savo zonoje Vokietijoje 1947 m. ir išvežė Rusijon. Jie buvę apgyvendinti prie Maskvos vienoje stovykloje ir kasdien vežiojami į Maskvą dirbti laboratorijoje Berios sūnaus valdžioje. Pradžioje laboratorija neturėjusi nė įrankių nė medžiagų, bet vėliau visko atėję iš užsienio. Net įvairių amerikiečių bei anglų išradimų mikro filmos ir aprašymai.

Kai padarę instrumentą vokiečiai pasiprašę namo, buvę nuteisti po 25 metus kalėti ir uždaryti kalėjiman.

● *Olandijos karalienė* su vyru išvyko lankyti savivaldą gavusių kolonijų vakarų pusrutulyje (Karibų jūroje).

Oras Chicagoje

Dalinai apsiniaukus, temperatūra apie 55 laipsnius.

Saulė teka 7:05, leidžiasi 6:07.

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

—Š. Korėjos radijas praneša, kad pereitą savaitę kom. Kinija ištraukė iš Korėjos 19,533 karius.

—Išvengta didelio geležinkelių streiko, kai garvežių vairuotojų ir pečkurių unija susitarė su didžiosiomis geležinkelių bendrovėmis dėl atlyginimų padidinimo.

—Pereitą šeštadienį paskutiniai Amerikos kariai išvyko iš Austrijos į Italiją, kur jie sudarys naują Europos apsaugos grupę.

—Prancūzai jau pranešę, kad jų delegacija sugrįš į Jungt. Tautų sesiją, nes jau užtenkamai buvę parodyta, kad Jungt. Tautos ne visur gali savo ranką kaišioti.

—V. Vokietijos kancleris Adenaueris pamažu sveiksta, tačiau jam būsiančios reikalingos ilgos atostogos.

—Iš kalėjimo tariamai paleistam Vengrijos arkivyskupui Grosz greičiausiai nebus leista pareigų eiti ir žmonėms rodytis — viena kalėjimo forma pakeista kita. Panašiai pasielgta ir su kard. Mindszenty.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Mirė profesorius Vytautas Mošinskis. Patikrintomis žiniomis š. m. balandžio mėn. 26 d. Vilniuje po sunkios ligos mirė profesorius Vytautas Mošinskis 79 m. amžiaus, tėvas inž. Algirdo Mošinskio Brazilijoje ir inž. Vytauto Mošinskio Velionis profesoriavo Lietuvos universitete nuo 1923 m. Dėstė Augštesnioje Technikos mokykloje, be to nemokamai skaitė paskaitas įvairiuose vakariniuose darbininkų kursuose pasižymėjęs nepaprasta populiarizacijos dovana. Parašęs visą eilę mokslišku veikalų ir vadovėlių savo studentams ir mokiniams. Nuolatos bendradarbiavo techniškoje spaudoje. Po pirmojo Pasaulinio karo velionis buvo diplomato pareigose — Lietuvos įgaliotinis ministeris Ukrainoje. Tuo laiku energingai organizavo karo pabėgėlių grąžinimą į Lietuvą. Pasižymėjo kaip mokslininkas ir pedagogas.

— Kaip atrodo Kauno prieplaukos svetainė? Apie Kauno prieplaukos svetainę J. Šimkus žurnale "Pergalė" taip rašo:

"Devintą val. ryto atsiveria prieplaukos svetainės durys. Žmonės ištroškę ir, ieškodami priedangos nuo karštos saulės (rašo liepos mėn. Red.), skuba svetainėn, sėda už stalų, prašo kavos, arbatos, prašo pusryčių. Ir čia, šviesių nuotaikų fone, pasirodo nedidelis, bet visdėlto tamsus taškas: svetainė nepasiruošusi pavaišinti svečių. Virtuvės priežda dar nepakurta, kavos, arbatos, jokių pusryčių gauti negalima. Užtat yra degtinės kiek širdis nori, alaus... Svetainėje jokio jaukumo, galima sakyti, blogo skonio karčiamėlė".

— Naujas linų apdirbimo fabrikas esąs baigtas statyti Panevėžyje, kuris per metus galėsiąs apdirbti 3.000 tonų linų šiaudelių. Rašo apie jį Liet. R. linų tresto kapitalinės statybos skyr. vyr. inžinierius.

— Stebuklingas kryžius veidrodyje. J. Šimkus savo kelionės įspūdžiuose (žurn. Pergalė) pasakoja kaip autobusu pravažiuojant pro Skirsnemunę visi pradėję kalbėti apie ten atsiradusį stebuklingą veidrodį, kuriame esąs matomas kryžius. Pasak Šimkaus, pasakojimai esą labai įvairūs, bet liečia kažkokį nepadorų žmogų, girtuoklį, kuriam skutantis kartą veidrody pasirodęs kryžius. Pasak vienų, tas žmogus pragėręs pinigus skirtus ant žmonos kapo kryžiui pastatyti; pasak kitų jis buvęs apžadus padaręs Kalvarijoje kryžiaus kelius apvaikščioti, bet to neišpildęs; pasak trečių, jis sukūrenęs kryžių ir t. t. Betgi iš to visko aišku, kad kryžiaus pasirodymas nebuvo vienkartinis, kad tas veidrodis ten tebėra ir žmonės jo eina žiūrėti, nes vienas keleivis, kuriam Šimkus paveda išblaškyti "prietarus", pasakoja pats matęs tą veidrodį. Esą, tai nedidelis veidrodukas, kuriame esąs prasidėjęs gedimas kryžiaus formos.

Kaip ten bebūtų, tai rodo, kad pavergtieji lietuviai stebuklų laukia ir guodžiasi kryžiumi.

Šveicarijoje

— Kas bus iš Sibiro plėšinių. Šveicarų laikraštis "Die Tat" rašo, kad Maskva patvirtinusi žinias, jog šiemet su plėšiniais Sibire labai blogai. Nuo pat gegužės nelijo. Išplėštos dirvos pavirtusios smėlynais. Derlius bus perpus toks, kaip pernai. Dar blogiau tose vietose, kuriose imamas jau kelintas derlius. Ten gali nesurinkti nė sėklos.

Pernai kaip tik šiuose plėšiniuose pasėti javai gerai uždereję. Jie atstoję Ukrainos juod žemyje pernai išdegusius javus.

Laikraštis tvirtina, kad specialistų apskaitymais esą tose vietose derliaus galima susilaukti, jei bus lietaus, per 6—8 metus. Paskui virs tokiom stepėm kaip Amerikoje.

Sibiro plėšinių aruodai — tai Chruščiovo sumanymas. Jeigu jis nepasiteisins, tai bus reikalingas ir atperkamas ožys. O tada gali ateiti sunkios dienos pačiam Chruščiovui.

VAGYS PASISAKO

Gaunu, kaip ir daugelis kitų mūsų tautiečių, kviečiantį tėvynėn laikraštuką rusų kalba "Za vozvraščenije na Rodinu". Mūsų visuomenei šitokie kvietimai jau gerai žinomas reiškinys.

Štai jau ir šeštasis to laikraštėlio n-ris mane aplankė. Kas gi čia nauja? Tas pats turinys, pilnas šmeižtų prieš JAV ir vakariečius, pasibaisėtinų aprašymų, kaip gyvena pabėgėliai Vak. Vokietijos stovyklose, na ir... labai skaisčių vaizdelių iš grįžusiųjų į Tarybų Sąjungą gyvenimo. Žymiai pagausėjo laiškų ir foto-nuotraukų iš tų pačių sugrįžėlių gyvenimo. Atsirado skyrelis: "Laiškai iš Amerikos". Čia pateikiamos trumpos anoniminės žinutės iš New Yorko, Massachussets valstybės, Kanados, Buenos-Aires ir Paraguajaus. Iš visur pačios juodžiausios spalvos! Sakytum, visur atvykusius traktuoja, kaip galvijus (taip ir sakoma: "Kanadoje 700,000 bedarbių vaikščioja gatvėmis "kak skot"). Bedarbė, badas, panieka ir beteisė atvykėlio padėtis!... Suprantamas iš to ir didelis tėvynės ilgesys.

Skaitytojų žiniai pranešama, kad visa eilė Tarybų S-gos respublikų ketina padėti komitetui, išleidžiant laikraštelius tautinėmis kalbomis. Jau pasižadėjusios bendradarbiauti Ukrainos, Lietuvos ir Latvijos TSR.

Na, o čia kas? Straipsnelis "Blagotvoriteli" (Labdariai). Pačioje pradžioje taip ir pasisakoma:

"Phieš mus — kartoteka, parūpinta Komiteto "Už Sugrįžimą į Tėvynę" reikalams vienos bendradarbių grupės patriotų Vakarų Vokietijoje. Kortelės užpildytos žiniomis apie išvietintus asmenis, gyvenančius Miunchene. Ant tų kortelių pažymėjimai apie "patikimybę", apie išduotas įvairiais laikais "pašalpas", o taip pat apie galimybes išvykti į Ameriką."

Toliau nagrinėjamos įvairių asmenų kortelės, minima pavardės ir kas tose kortelėse pažymima apie kiekvieną. Surandama, kad tūli asmenys gavę "riebias" pašalpas, o kitiems kortelėse žymėta: 'nepatikimas', "atsakyti pašalpą", "atimamos teisės pašalpai" ir pan. Nagrinėdami išvogtoj kortotekoj, K-to nariai prieina išvadą, kad Klimovas, Iziuba ir Kurbatovas esą JAV slaptos žvalgybos agentai ir dirbę "kapitalistiniams šnipams", k. a. Tompsonui ir kt.

Suprantama, ši išvogtoji kartoteka priklausė rusų pabėgėlių organizacijai Miunchene. Nagrinėjami tos kartotekos asmenys — rusai.

Tačiau juk girdėjome ir apie lietuvių bei latvių tremtinių bendruomenių Vokietijoje kartotekų išvogimus. Na, taigi čia, šiame laikraštelyje jau turime pirmuosius tų vagysčių atgarsius. Drąsius ir atvirus!

Mūsų tremtinių bendruomenės Vokietijoje centras ir padaliniai turėtų jaustis labiau kovojančios, savo pačių ir užsibrėžtų uždavinių saugumu nuolat besirūpinančios, organizacijos padėtyje. Ta padėtis vietomis prilygsta kovos frontui, kur neapdairumo minutė ir sekundė gali daug nulemti. Jei įvairūs sovietiški "patriotai" jau atvirai iš anapus geležinės uždangos giriasi ir skatina, jei pats vagystės faktas neslepiamas, o skelbiamas, kaip "bendradarbių žygis kitų panašių ir tikrai lauktinų žygių paskatinimui, kokia išvada darytina?

Reikia tikėtis, kad mūsų politiniai veiksniai ir tremtinių organizacijos ne tik Vokietijoje, bet ir visur pasaulyje tinkamai rūpinsis kartotekų ir dokumentų apsauga. Kai užsimirštame, įvykiai tepamoko mus!

Cizonis

Donald Campbell, turįs pasaulinio vandens greičio rekordą, atvyko į New Yorką. (INS)

Visatos žemėlapis

Kalifornijos Technologijos institutas ir Nacionalinė Geografijos draugija Pasadenoje, Calif. išleido pirmąją dalį milžiniško visatos žemėlapio. Fotografijos sekia erdves ir žvaigždes, esančias už 600 milionų šviesmečių. Vienas šviesmetis turi 6 trilionus mylių, taigi šiame žemėlapy yra žvaigždės nutolusios nuo žemės už 3,600,000,000,000,000,000 mylių. Žvaigždžių nuotraukos darytos panaudojant 48 colių teleskopas. Visas atlasas turės 1,758 žemėlapius ir jis kainuos $2,000. Apie šimtą jo egzempliorių užsisakė observatorijos ir kitos mokslinės įstaigos. Atlase atžymėtos ne tik žvaigždės, bet ir kometos, asteroidai ir kiti dangaus kūnai. Žemėlapio darymas pradėtas prieš 6 metus, apims 3/4 dangaus, nes tiek yra matoma iš Palomar observatorijos. Tame dangaus žemėlapyje bus s u ž y mėtos žvaigždės, kurios teturi vieną milioninę dalį šviesos tų tamsiausių žvaigždžių, kokias dar gali plika akis pagauti.

Nauja Fulton Sheen knyga

Televizijos ir radijo kalbėtojas, rašytojas vysk. Fulton Sheen parašė naują veikalą: "Thinking Life Through"; knygų rinkoje pasirodys spalio mėnesį. Čia bus plačiai sprendžiamos dabarties problemos, kaip alkoholizmas, meilės įstatymai, moterystė, pasaulio taika, nepilnamečiai nusikaltėliai.

DR. ANNA BALIUNAS
Akių, ausų, nosies ir gerklės ligos
— Pritaiko akinius —
3322 South Western Avenue
Valandos: Antradieniais ir penktadieniais nuo 7 ligi 9 val. vak. Šeštad nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 v. p. p
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telefonas: PR. 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 8-5076

DR. VL. BLAŽYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Damen Ave.)
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak
Šeštadieniais 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE. 4-5849, rez HE. 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9, antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutartį.

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6817 South Western Avenue
Chicago 29, Ill.
Pasimatymai pagal sutarties
Telefonas REpublic 7-4900
Rezidencija: GRovehill 6-8161

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 vak.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos tel. BEverly 8-8244

Tel. ofiso VIrginia 7-0600,
rez. REpublic 7-6867
DR. BR. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Avenue
Kampas Archer ir California Ave
VAL.: 2—4 ir 6—8 v. p. p.
Šeštadieniais 2—7 val. p. p., išskyrus sekmadienius

Tel. ofiso ir rez. WAlbrook 5-3388
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2624 W. 71st St.
Kampas 71st ir Talman Ave.
Val.: Nuo 7 iki 9 vak. Sekmadieniais tik susitarus.

Ofiso telef. INterocean 8-7654
Buto telef. INterocean 8-8733
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 10756 So. Michigan Ave.
Val.: Kasdien 9—12 val. ryto, 1—4 ir 6—8 v. vak., išskyrus trečiadienį Šeštad 10 — 2 v. Kitu laiku susitarus.

Ofiso telef. YArds 7-1166
Rezidencijos — STewart 3-4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvė)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Ofice WAlbrook 5-2670.
Rez. Hilltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
MARQUETTE MEDICAL CENTER
6132 South Kedzie Avenue
Val. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.
Trečiad ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso PR. 6-3838, rez. RE. 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso GRovehill 6-4322 Resid. WAlbrook 5-2996
DR. JONAS JUOZEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 S. Kedzie Ave.
Manor Med. Arts Bldg.
Val. kasdien nuo 3 iki 7 val. Šeštad. nuo 4 iki 6 val. Kitu laiku susitarus

GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd.

Telefonas REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 1—4 popiet, 6:30—8:30 vak.
Uždaryta trečiad. ir šeštad. vakarais

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1—3 v. ir 6—8 v. vakare.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet
Butas 1526 So. 49th Ave.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v.
Trečiadieniais tik susitarus

Dr. Nina KRIAUČELIŪNAITĖ
(Gydytoja ir Chirurgė)
MOTERŲ LIGŲ IR AKUŠERIJOS SPECIALISTĖ
2750 West 71st Street
(kampas 71st ir California)
Tel. ofiso ir rez. REpublic 7-4146
Val. 11-2 ir 6-9 v. v. Šešt. 1-4 p. p.
Kitu laiku pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgė)
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet.
Ofise tel. RE. 7-1168
Rez. tel WAlbrook 5-3765

Tel. ofiso YA. 7-5557, rez. RE. 7-4966
DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30

Tel. ofiso GR. 6-5399, PR. 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS LIGOS
2423 West 63rd Street
(Kampas 63rd ir Artesian)
VAL. 2—4 p.p. ir nuo 6—8 v. vak.
Šeštad. 2—4 popiet.
Trečiad. ir sekmad. uždaryta

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
10748 South Michigan Avenue
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskyrus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel.: Ofiso — PUllman 5-6766
Buto — ENglewood 4-4979

Ofiso ir buto tel. HEmlock 4-5815
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 South Western Avenue
Valandos: pirmad., trečiad., ketvirt., penkt. 6:30—8:30 v. vak. Antrad. 10—12 val. ryto Šeštad. 2—4 p. p.
Kitu laiku pagal susitarimą.

DR. ALBINA PRUNSKIS
DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
3259 South Halsted St.
Kasdien 3—6 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą
Telef. Victory 2-1484. Resid. 2257 W 23rd PLACE, tel. FRontier 6-5941

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val.
Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Telef. REpublic 7-2290
SPECIALYBĖ CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 West 69th Street
Val. kasdien 10—12 ir 5—8 val. vak išskyrus pirmad. tik nuo 5 iki 8 v.v Šeštad. 10-12 v. Kitu laiku susitarus

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis: pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
4455 So. California Ave., Chicago
Šaukite YArds 7-7381
Priima: vakarais 6 iki 9; šeštad. 10 val. ryto iki 4; trečiad. ir sekmad. tik susitarus.

Tel. ofiso CIcero 4-0253, rez. GR. 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)
Pirmad., antr., ketv. ir penk. 6:30—8:30 val. vakare
Šešt. nuo 2 iki 4 popiet.
Rez. 8053 S. Campbell Ave.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.
Jeigu neatsiliepia viršminėti telefonai.
Tel. ofiso YA 7-4787, rez. PR 6-1930
šaukite Midway 3-0001

Jei turite parduoti ar išnuomoti, pasiskelbkite smulkių skelbimų skyriuje. Skelbimą galite perduoti telefonu: VIrginia 7-6640.

Skelbkitės "Drauge"!

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS-IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehil 6-0617
Valandos: 1—3 p. m. 7—8 p. m.
Penktadienį tik popiet.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
Kampas 47th ir Hermitage
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek.

DR. FL. TALLAT-KELPSA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 West 16th Street
Val.: kasdien 5-8, šeštad. 1-3
Telef. TOwnhall 8-0959
2534 West 63th Street
Val.: tik iš anksto susitarus
Telef. HEmlock 4-7080, neatsakius skambinti CEntral 6-2294

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR SPEC. MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rezid.: 2410 W. 51st St.
Tel. PR 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šeštadieniais 2-4 val. popiet.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. PR 6-8484
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS LIGOS
6255 South Western Avenue
Val. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. v. Šeštad. 2—4 popietų. Trečiad. ir sekmad. uždaryta.

Tel. ofiso: DAnube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak
Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9406
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1—3 p. p. ir nuo 6—8 v. vak. Šeštad. 1—4 p. p. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 S. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ryto ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1881

Tel. ofiso Victory 2-1581,
rez. Victory 2-0749
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kampas Halted ir 31-mos gatvių
Priėmimo valandos: 2—4 p.p. ir 6—8 v. v. Šeštad. 2—4 val. popiet

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3180
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak
Treč. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-0659
DR. P. Z. ZALATORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—9 v. v.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai-Protezai, Med.Bandažai. Spec. pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t.t.
VAL.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1539
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaiso
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
Val. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10—12; penktadienį 10—2; šeštad. 10—2 p. p.

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą, kuris yra priežastis galvos skaudėjimo, svaigimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirenku teisingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais rodančiais mažiausius trūkumus. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
4712 So. Ashland Avenue
YArds 7-1373
Val. 10:30—7 v. v., šeštad. 10:30—4 sekm. ir treč. uždara.

Perskaitę "Draugą", duokite ji kitiems.

SOPHIE BARCUS
RADIO PROGRAMA
Iš WGES stoties — Banga 1390
NUO PIRMAD. IKI PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENNIO vak. nuo 7—8 v.
SEKAD. 8:30—9:30 v. r. iš stoties WOPA — 1490 kil.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413
7132 So. ROCKWELL ST.

P. & J. JOKUBKA
TV, DEIMANTAI IR LAIKRODŽIAI
Pardavimas ir Taisymas
4102 Archer Ave., at Mozart
Chicago 32, Ill. — Tel. LA 3-8615

1956 METŲ
• TELEVIZIJOS •
FM ir NEŠIOJAMI RADIJAI
Augštos kokybės fonografai
— DULKIASIURBLIAI —
Elektriniai laikrodžiai
VIDAUS IR LAUKO ANTENOS
— TV IR RADIJO LEMPOS —
BATERIJOS — DALYS
Visų radijų, fonografų, TV ir rekordavimų aparatų
TAISYMAS
atliekamas patyrusių inžinierių
— VISKAS GARANTUOJAMA —
Kainos žemiausios
DAINA TELEVISION
sales-service
3130 So. Halsted — DA 6-6887

VIKTORO KOŽICOS
CALL ME MOTORS CO.
Lietuviška gasolino Shell stotis ir Auto taisymas. 5759 S. Western Ave Tel. RE 7-9533. Atliekami motorų remontai, lyginimo, dažymo darbai ir kelčiamos dalys.

PARKHOLME SERVICE STATION
5000 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.
Lietuviška gazolino stotis ir automobilių aptarnavimas
William J. Grigelaitis, sav.

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
IŠ ARTI IR TOLI
Naujas 1955 specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 S. Wood St., Chicago 9, Ill. Tel. VI. 7-2972

NARIAI LIETUVIŲ TAUP. IR SKOLINIMO
B-VIŲ LYGOS, KURIOSE
Kiekvieno Santaupos Apdraustos iki $10,000.00
IR
Paskolos Duodamos Namų Įgijimui
Lengvomis Sąlygomis
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 S. Western Ave. Chicago 36, Ill.
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St. Chicago 32, Ill.
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 So. Halsted Street Chicago 8, Ill
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

Mes mokame 3 1/2 %
MIDLAND Savings and Loan Association
INSURED
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LAB-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6640; 7-6641; 7-6642

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, exept Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society

SUBSCRIPTION RATES
$8.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago & Cicero
$8.00 per year in Canada
Foreign $11.00 per year.

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$9.00	5.00	$2.75	$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	$8.00	$4.50	$2.50	$1.00
Užsienyje	$11.00	$5.50	$3.00	$1.35

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

INTELIGENTAI KATALIKIŠKOJE VISUOMENĖJE

"PAX ROMANA" KONGRESAS

Praėjusią vasarą įvykęs "Pax Romana" tarptautinis kongresas išryškino keletą idėjų, liečiančių inteligentijos vaidmenį katalikiškoje visuomenėje. Kongresas įvyko Anglijoje, Nottinghamo katalikų universitete. Tai buvo jau 23 tarptautinis šios organizacijos kongresas. Jame dalyvavo apie 800 dalyvių iš visų pasaulio kraštų. Verta paminėti, kad, kuriant šią tarptautinę organizaciją, aktyvų vaidmenį yra suvaidinę Lietuvos ateitininkai.

"Draugo" skaitytojai apie šio kongreso darbus buvo painformuoti netarpiškai dienraščio atstovo iš Anglijos. Tačiau, atsižvelgiant į šviesuomenės problemų visuotinumą, mes norime sustoti prie keleto idėjų, išryškėjusių kongrese, ar jo proga iškilusių įvairių kraštų spaudoje.

PAŽINTI SAVO LAIKUS

Pagrindinė kongreso tema buvo santykis tarp mokyklos ir gyvenimo. Tačiau iš tikrųjų kongresas daugiau atsidėjo klausimams, liečiantiems Bažnyčią ir gyvenimą. Tarp kitko ten buvo pabrėžta mintis, kad katalikas šviesuolis turi gerai pažinti savo laikus. Jis turi pasisavinti visus mokslus ir įsigilinti į visas problemas. Jis neprivalo pasitenkinti būti antraeiliu žmogumi. Šią mintį kėlė Anglijos kardinolas Griffin savo pamoksle. "Jūs turite sugebėti juos sutikti (t. y. nekatalikus šviesuolius) profesiniame darbe, kaip jiems lygūs. Labai svarbu yra, kad jūs iš universitetų išeitumėte su pirmos rūšies pažymiais ir galėtumėte užimti vietą tarp tų, kurie vadovauja mūsų tautoms ir lemia jų likimą".

Kalbant apie socialinius klausimus kongrese pasigirdo perspėjimų prieš perdėtą "darbininkiškumą". Ligšiol visos socialinės studijos buvo darbininko ženkle. Dabar pasigirsta garsų, kad tas darbininkiškumas gali būti ir klaidingas.

Kalbant apie Bažnyčios priešus, kurių netrūksta jokiame laike, buvo atkreiptas dėmesys į jų kintamumą. Bažnyčios istorijoje nuolat atsitinka, kad vieno šimtmečio priešai kitame šimtmetyje kažkaip paslaptingai susilpnėja. Septynioliktojo šimtmečio protestantai nėtesė 16 šimtmečio protestantų kovos. O aštuonioliktojo šimtmečio liberalizmas puolė jau katalikus ir protestantus kartu. Neseniai mes taip pat išgyvenome vieną pasikeitimą, nes 19 šimtmečio racionalistai šiandien jau nebepalaiko savo tezių. Iš tikrųjų ir į šiandieninius priešus neturime žiūrėti "dogmatiškai", t. y. kaip į visada būsiančius.

GILIAU PAŽINTI BAŽNYČIĄ

Kongresas davė progos pažvelgti į Bažnyčią ne vien kaip į katalikiškų tiesų saugotoją, bet ir kaip į jų įgyvendintoją. Vienas laikraštis kongreso proga rašė: "Išismokslinęs katalikas turi sugebėti skirti Bažnyčioje tai, kas joje yra apreikšta ir dieviškojo autoriteto įsteigta, nuo to, kas joje yra tik išorinis praėjusių amžių palikimas; ir kartais ne tiek palikimas, kiek atlūžos ir liekanos idėjų bei veiksmų tų žmonių, kurie gyveno ir dirbo visai kitokiose aplinkybėse negu mūsiškės, bet kurių žodžiai ir darbai, natūralios tradicijos užkonservuoti, yra gyvenime užsilikę iki mūsų laikų".

Ypač verti yra kritiško žvilgsnio kaikurie palaikai iš paskutinių šimtmečių. Jie yra užkirtę daugeliui asmenų kelią į Bažnyčią. Bažnyčią jie dažnai mato tik kaip dvasiškių organizaciją, bet nemato to, ką apie ją sako katekizmas, būtent, kad ji yra visų tikinčiųjų vienybė, vadovaujama vieno centro.

PASAULIEČIAI IR KUNIGAI

Tridento visuotinis Bažnyčios susirinkimas, kovodamas prieš protestantiškas įtakas, įvedė rūpestingą kunigų švietimą ir auklėjimą. Pasauliečių švietimas tada pasiliko be tiesioginio religinio mokymo. Čia prasidėjo skirtinga pasauliečių ir kunigų šviesuomenė. Ir tas skirtingumas iki šiai dienai nėra užgrįstas. Pasaulietis iki šiai dienai neranda tinkamo priėjimo prie teologinių studijų. Pasauliečiams skiriamos teologinės studijos neturi kaikurių jiems reikalingų savybių. Tokį dvasinį priėjimą pasauliečiams bandė savo laiku sudaryti rašytojas Chateaubriand ir kiti. Tačiau šiandien jis nebėra pakankamas. Pasauliečių didelė dauguma šiandien yra likusi anapus Bažnyčios problemų.

Kongresas siūlė išeinamuoju punktu pasauliečių teologijai sutvirtinimo sakramentą. Šis sakramentas savo visuomeniniu pobūdžiu galėtų atidaryti tam tikrų perspektyvų į visą teologiją. Pasauliečių teologijos centre turėtų būti ne tiek įrodinėjimas, kiek gilesnis į jas įsigyvenimas. Kitus mes atverčiame ne tiek savo argumentais, kiek savo gyvu krikščionišku gyvenimu.

KOVA PRIEŠ ATSIRIBOJIMĄ

Sveikindamas kongresą Šv. Tėvas labai pabrėžė reikalą kovoti prieš šviesuomenės atsiribojimą ir užsidarymą. Šis pavojus, pasak Šv. Tėvo, yra labai būdingas mūsų amžiui. Katalikų akcijos uždavinys yra šią dvasią nugalėti.

Apaštališkasis delegatas savo ruožtu rėmė šią mintį, primindamas iš universiteto išeinančiai šviesuomenei jos visuomenines pareigas. Savo minčiai pailiustruoti jis surado labai įdomų šv. Augustino posakį. Hiponos vyskupas savo visuomeniškumą yra paliudijęs vienu nusiskundimu savo klausytojams. Jis sakė: "Jei aš jums kalbu ir jūs neklausote manęs, aš savo sielą išgelbsčiu, bet, o mano broliai, aš nenoriu išsigelbėti vienas, be jūsų".

INTELEKTUALINIS CENTRAS PARAPIJOJE

Dar viena mintis, kuri iškilo šiemetiniame "Pax Romana" kongrese, yra intelektualinis centras parapijoje. Anksčiau apie intelektualinius susigrupavimus buvo kalbama tik daug platesnėje aplinkoje; dažniausiai — visoje tautoje. Šiandien katalikiška šviesuomenė daugely kraštų matyt jau nebėra retenybe ir dėl to galima galvoti apie intelektualinius bei kultūrinius centrus parapijoj. Tokio susigrupavimo uždaviniai būtų labai įvairūs, atsižvelgiant vietos aplinkybių. Šis sumanymas galėtų turėti labai didelės naudos surandant formas didžiosioms tikėjimo tiesoms kasdieniniame gyvenime. Daugelis jų šiandien nuo gyvenimo yra atskirtos tos svetimos kaukės, kurią joms yra užmetę 18 — 19 šimtmečio liberalai. Toki sambūriai galėtų daug prisidėti prie teorijos ir praktikos konflikto pašalinimo.

V. Bgd.

Apžvalga

Kitataučių spaudoje

Ypatingos lenktynės

Bostono "The Christian Science Monitor" korespondentas praneša iš Washingtono:

"Amerika nespėja lenktyniauti su Maskva propagandoje. Visi mato, kaip rusai įgyja visur geros valios savo elgesiu: pasirašė sutartį su Austrija, atidavė Port Arthurą raudoniesiems kinams, atidavė suomiams Porkkalos uostą, paleido vokiečių karo belaisvių, sakosi mažinanti savo armiją. Gaila, kad pasaulis girdi tik rusų pusę. Pavyzdžiui, Porkkalą jie pasigrobė tokiu pat būdu, kuriuo pasigrobė Latviją, Lietuvą ir Estiją — prievarta ir apgaule. Tokiu būdu rusai neatiduoda ko nors teisėto, bet ką turėjo neteisėtai. Jie tik atitaisė skriaudą, bet nieko savo nedavė. Tas pats su visu jų elgesiu: jie tik atitaiso jų pačių kitiems padarytas skriaudas, išprievartavimus, apiplėšimą. Ir už tą jie reikalauja iš Vakarų atitinkamų nuolaidų! Chruščevas sako: 'Mes apleidome Porkkalą, amerikiečiai teapleidžia Vokietiją'!"

Ilgasis atoslūgis

"The New Leader" žurnale Yale universiteto profesorius David J. Dalin (rusas) rašo:

"Vakarai ir Maskva nusprendė dalykus palikti, kaip yra, vieton tęsti kovą. Tačiau planuojamas ilgasis atoslūgis palieka šitokius dalykus:

1. Vokietija, Korėja ir Indokinija perskeltos pusiau ir neišspręstas Chiang Kai-Sheko likimas.

2. Maskva tebekontroliuoja visą būrį pavergtų valstybių Europoje.

3. Maskva neatsisako remti komunistines partijas svetur.

4. JAV tebeturi savo kariuomenę įvairiuose svetimuose kraštuose, kurie supa Sovietų Sąjungą.

5. Abiejų pusių karinės pajėgos milžiniškos.

6. Atominių ginklų skaičius ir baisumas didėja.

Karų šitų paliktų dalykų nenorint spręsti, šoks į darbą diplomatija. Maskva laukia didelės ekonominės krizės Amerikoje ir Vakarų Europoje. Stalinas tikėjo, kad bus dar kitas karas, bet ne tarp Vakarų ir Rusijos, tik tarp Amerikos ir kitų kapitalistinių valstybių. Tai senos komunistinės pasakos. Tačiau paliktuosius dalykus perskaičius, darosi aišku, kad Maskva visur turės daryti nuolaidų. Kitaip ir diplomatijai nepavyks Maskva bus priversta daryti nuolaidų, nes nebepaneš jos dabar nešamų dalykų: rusų imperializmo ir tarptautinio komunizmo".

Nėra pagrindo taikai

Anglijos valstybinio radijo lei džiamas "The Listener" deda "The Observer" redakcijos nario William Clark pasakytą kalbą, kurioje teigta:

"Pusiau perskelta Vokietija ir pavergtoji Rytų Europa nėra tinkamas pagrindas ilgai taikai Europoje. Tačiau klaidinga manyti, kad ugdymas kariško pajėgumo neš tiek vaisių, kiek davė paskutiniais septyneriais metais. Būtų neišmintinga sakyti, kad komunistai Genevoje paspendė Vakarams spąstus, kaip neišmintinga manyti, būk rusai nieko nepakeitė politikoje, arba viską pakeitė. Viešai pripažinus, kad atominiai ginklai karą padarys tiek pat pavojingu pergalėtojui, kaip ir nugalėtajam, tenka priminti, kad amerikietiškas kapitalizmas ir rusiškasis komunizmas turės noromis nenoromis sugyventi. Reikės susitarti".

Žydų nepriklausomybės kaina

Anglijos katalikų savaitinis "The Tablet" rašo:

"Izraelio valstybėje gyvena pusantro milijono žmonių. Jiems vietos padaryti, į kitur ištremta apie milionas vietinių arabų. Tokiu būdu žydų valstybės įkūrimas pareikalavo padaryti kitiems skriaudų. Faktas, kad 1948 metais vyko JAV prezidento (Trumano) rinkimai turėjo sprendžiamosios reikšmės Izraelio valstybei kurti. Dabar JAV vėl prezidento rinkimo metai ir valstybės sekretorius Dulles jau pasiūlė JT nustatyti ir užtikrinti galutines Izraelio valstybės sienas. Deja, žydai dar nėra įvykdę, ko iš jų JT komisija ir Šv. Tėvas reikalavo — būtent: padaryti Jeruzalę tarptautiniu miestu, kurį tvarkytų gubernatorius, ne žydas ir ne arabas. Dabar pusę Jeruzalės okupuoja izraelitai, o kitą pusę — Jordano arabai. Žydai nenori Jeruzalės paleisti".

Rusai nežino, ką daro

Anglijoje einąs katalikų savaitraštis "The Tablet" praneša:

"Rusai netikėtai paleido vokietį kunigą Hermaną Tichen, kurį penkerius metus kankino Vorkutos anglių kasyklose. Paleido nieko niekam nepranešę. Atgabeno į Berlyną — ir paleido. Jį areštavo 1950 metais, beeinant klebono pareigas Bruehl parapijoje, Mecklenburge ir nuteisė 25 metams kalėjimu neva už propagandą prieš režimą".

V.

KEFAUVER TOKIO MIESTE

JAV senatorius Estes Kefauver (D) iš Tennessee kalbasi su korespondentais Haneda aerodrome Tokio mieste, Japonijoje, grįžtant į JAV Kefauver atlieka kelionę aplink pasaulį. (INS)

EUROPOS EKONOMINĖS SANTVARKOS TRŪKUMAI

DR. J. BUDZEIKA

Pirmas įspūdis, kurį tenka patirti amerikiečiui turistui, stebint Europą, yra tai, kad Europos ekonominio gyvenimo standartas yra daug žemesnis, negu Amerikoje. Žmonės yra prasčiau apsirengę, mažiau automobilių, mažiau naujos statybos, daugiau nepatenkintų žmonių, daug noro keisti ūkinę santvarką. Iš kitos pusės, stebėtojas gali taip pat pamatyti, kad europiečiai yra toki pat žmonės, kai amerikiečiai, tos pačios kultūros, tos pačios religijos, panašių tradicijų, panašaus galvojimo. Kodėl tad toks didelis skirtumas ekonominiame gyvenime? Mėginant tą klausimą atsakyti remiantis Amerikos ūkio patyrimais, tektų paminėti eilę veiksnių, kurie skaitytini Europos ūkinės santvarkos stabdžiais.

Nepakankama ūkinė laisvė

Galbūt didžiausia Europos ūkio yda yra nepakankama ūkinė laisvė ir nesugebėjimas tos ūkinės laisvės pilnai įgyvendinti. Nors 19 amžiuje Europos ūkis skaitėsi laisvas liberalistinis ūkis, tikros ūkinės laisvės Europoje niekada nėra buvę; o jeigu laisvė kur nors ir būdavo įgyvendinama, ji netrukus būdavo išnaudojama paskirų mažų grupių interesams. Mat Europos 19 amžiaus kapitalistinis ūkis vystėsi ant feodalinės ir aristokratinės santvarkos palikimo Turėdamas tokį sunkų palikimą, jis niekada nesugebėjo nugalėti tuomų skirtumų ir negalėjo įgyvendinti pilnos ūkinės lygybės. Tokiose sąlygose feodalinė aristokratija ir naujai užgimusi biurokratija galėjo išlaikyti visą eilę neužtarnautų privilegijų, tuo būdu varžydama galimybes eiliniam piliečiui.

Kitas veiksnys, kuris varžė ūkio laisvę Europoje, buvo gausūs ir sėkmingi laisvės piktnaudojimai įvairių siaurų grupių interesams. Europoje niekad nėra buvę efektyvios antimonopolių įstatydavystės, kaip pavyzdžiui Amerikoje. Tokiose sąlygose biznieriai galėjo palyginamai lengvai pasiekti monopolines pozicijas savo srityje, gi monopoliams susidarius kelias pažangai buvo sustabdomas. Nėra

(Nukelta į 4 pusl.)

Ar jau perskaitei P. Kesiūno romaną

Tarp Žalsvų Palapinių?

Dr. A. Baltinis savo recenzijoje apie šį romaną taip rašo: P. Kesiūno romanas "Tarp žalsvų palapinių" gražiai iškelia ta pasiaukojimo didumą, kurį beviltiškoje kovoje dėl tautos laisvės parodė Lietuvos partizanas, tą idealizmą, kuriuo degė mūsų jaunimas, liedamas kraują dėl savo žemės, tuos didžiuosius nuostolius, kuriuos mums reikėjo pakelti dviejų okupacijų replėse. Todėl šį romaną skaitome su malonumu ir dideliu susidomėjimu. Ypač romane minimi žygiai žavės jaunimą ir kels jo dvasią. Šis romanas, atskleidžias mūsų herojiškai tragiškus epizodus, yra šviesus spindulys tremties idealizmo ugdyme.

292 pusl. Kaina $3.00

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Illinois

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas!

11 gabalų — tiktai už $169.00

Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimais. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 WEST ROOSEVELT ROAD Tel. SEeley 3-4711

Felix Raudonis, sav. ir menadžeris
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

JONAS GRADINSKAS

KRAUTUVĖ IR DIRBTUVĖ

Televizijos, radijas, patefonai, lempos, antenos, baterijos

J. G. TELEVISION CO.

2512 W. 47TH ST. TEL. FRONTIER 6-1998

Pas specialistą nupirksi pigiau, sutaisys geriau

VLADAS RAMOJUS

LENKTYNĖS SU ŠĖTONU

KARO NUOTYKIAI

Tęsinys 24

Vėl patenkam į bolševikų ugnį

Pasiekę dvarą, pamatom tikrą pabėgėlių stovyklos vaizdą. Kieme matosi vežimai, sunkvežimis, vienur kitur smilksta ugnis, ir būreliais sustoję žmonės, tai šnekučiuojasi, tai valgyt verdasi. Pats pusryčių metas. Dauguma pabėgėlių Biržų policininkai su šeimomis ir šiaip buvę miesto įstaigų pareigūnai. Biržams bolševikų pavojus vėliausiai grėsė, todėl jie namuose užsibuvo tol, kol buvo galima. Kai raudonoji armija priartėjo prie Biržų, Žemaitijon kelias jau buvo uždarytas, ir niekur kitur nebeliko bėgti kaip Latvijon. Dabar, ir su vienu, ir su kitu išsikalbėjus, aišku, kad jie visi tikisi per Latviją Žemaitijon pakliūti.

Diena niūktelėjus, tamsi. Apylinkės skęsta rūkuose, ir matomumas blogas. Mes esame už penkiolikos kilometrų nuo Lietuvos sienos, kur pusiaunaktyje palikome bolševikus. Jei ne iki vidudienio, tai iki vakaro jie gali tikriausiai ir šią vietą pasiekti. Bet tai ne mūsų reikalas gąsdinti ramiausiai besilaikančius biržiečius. Mums būtinai reikia poilsio, kurio jau visa para nė trupučo neturėjome.

Dvaro trobesiai stovi ant kalnelio. Į šalis bėga nuolaidūs šlaitai. Pakalnėje puslankiu dvarą supa krūmai. Vakariniu šonu eina Skaiskalnės — Barberės vieškelis, o anapus vieškelio vėl retesni krūmai.

Sau vietas numigti pasirenkam daržinėj ant šiemečių dobilų, susitarę, kad pavojaus atveju būsim pakelti. Einant į daržinę, ltn. S. stapteli ir įsmeigia akis į tolumą. Po minutės kumšteli man:

— Žiūrėk, kas ten!

Matau būrelį ginkluotų žmonių slenkant krūmais. Pagaunam žiūronus. Aiškiai matyti, kad tai uniformuoti latvių aizsargai. Jų pamatome ir kitame dvaro šone, pakalnėje. Reikia skaitytis su galimybe, kad aizsargai rengiasi bolševikus pasitikti. Bet tai gali įvykti už valandos, ir net už keliolikos. O miegas akis merkia, ir nuovargis kojas riečia.

Daržinėje ant dobilų nuvirstam apsirengę ir apsiavę, šautuvus pasidedam pagalvės vietoje. Nors jie dabar tik baslį atstoja, prie Mūšos iššaudžius visus turėtus šovinius. Aplink ramu. Niekur jokių šūvių ir kitokių garsų, išduodančių greitą bolševikų prisiartinimą. Tik kieme girdim biržiečius kalbant ir šūkaujant. Tai suteikia daugiau drąsos ir pasitikėjimo, ir bematant užmiegam. Paskęstu sapnuose. Jie tamsūs ir baugūs: bolševikai šaudo ir vejasi, o aš vis pabėgti negaliu. Po tokių pergyvenimų, aišku, kitokių sapnų ir negali būti. Juo toliau, tie sapnuojamieji šūviai darosi keistesni, ir pasąmonėj kažkas knieti, kad gal ne sapne tie šūviai, bet tikrovėje.

Nežinau, kuri tai buvo valanda ir kiek numiegota, kai Antanas ėmė purtyti mane šaukdamas, kad bolševikai apšaudo dvarą. Žaibo greitumu šokau iš guolio ir tvėriausi šautuvo. Tą akimirką jau buvo pabudęs ir ltn. S. Daržinės pašelmene, stogą pramušusi, prazvimbė kulka. Paskui ir kita. Visi trys šokom bėgti lauk iš daržinės. Kiemas tuščias. Tik palikti vežimai su turtu ir arkliai. Žmonės išbėgioję. Kiek atokiau nuo trobesių, sode matyti stovįs paliktas Biržų ugniagesių sunkvežimis ir prie jo šoferis.

Dvaras tiesioginėje ugnyje ,ir kulkos švilpia kieme. Toje kryptyje, kur pirma matėm aizsargus, blykčioja ugnies liežuvieliai ir juda žmonės. Visa tai darosi pietų pusėje. Be abejonės, bolševikai iš Lietuvos spėjo iki čia atsistumti. O šiaurine pakalne, matom, bėga, rieda panikos nusiaubti žmonės, tie patys biržiečiai iš dvaro, viską pametę ir palikę, net ir mūsų neperspėję. Bolševikai, pamatę tiek žmonių ir tokią paniką, matyt, pagalvojo, kad dvare esama didelio „fašistų" lizdo ir todėl taip prakeiktai šaudo į dvarą.

Nebeturėdami kitos išeities, apšaudomu kiemu bėgam prie mašinos. Per kelias minutes šoferiui pavyksta ją užvesti. Paskutinę minutę užduseš, kulverčiais atrieda K. Jis buvo nuvykęs pas aizsargus šio to sužinoti ir ten papuolė į ugnį.

Kol mašina įsimuša į Skaistkalnės — Barberės vieškelį, bolševikus pamatom ir kitapus vieškelio, krūmuose. Pamatę „fašistų" mašiną, jie iš kulkosvaidžių ima lieti ugnį į vieškelį. Atsiduriam rimtam pavojuje.

Mūsų šoferis biržietis Ad. drąsus, nepameta orientacijos ir apšaudomu keliu sparčiai gazuoja mašiną pirmyn. Bolševikų serijos vejasi. Vieškelis čia pakilus, ir priešui mūsų mašina gan geras taikinys. Bevažiuojant serija šūvių įsminga į sunkvežimio dėžę, žemiau mūsų kojų. Kol kas nė vieno nekliudė.

Išvystęs didelį greitį, sunkvežimis sparčiai rieda pirmyn. Vieškelis kaip iššluotas ir jokių kliūčių nėra. Dešinėje vieškelio pusėje netvarkingai pasiskleidusi biržiečių masė bematant pasilieka užpakalyje. Aišku, jie nuvažiuojantį sunkvežimį mato ir atpažįsta, bet bijo artintis prie vieškelio, kuris taip smarkiai apšaudomas.

(Bus daugiau)

Europos ekonominiai trūkumai

(Atkelta iš 3 psl.)

tad ko stebėtis, kad tokiose sąlygose gimė socialistinės ideologijos, nes jos buvo natūralinė reakcija prieš monopolistinį išnaudojimą.

Tolimesnė ūkinės laisvės kliūtis yra karteliai, taip plačiai veikę ir dabar tebevikią Europos kraštuose. Kartelių tikslas yra pasidalinti ūkinę rinką tarp kelių ar keliolikos gamintojų, nustatant iš anksto kainas, produkcijos lygį ir pardavimo sritis. Įsigalėjus tokiems karteliams, laisvoji konkurencija yra panaikinama ir to pasekmėje ekonominė pažanga smarkiai suvaržoma. Europos kraštuose, ypatingai Vokietijoje, karteliai yra dar ir šiuo metu labai popularūs ir jie yra tapę socialinės santvarkos integraline dalimi.

Nacionalizmas

19 amžiaus nacionalizmas gimė kaip reakcija prieš išnaudojimą ir kaip noras pagerinti įvairių pavergtų tautų gerbūvį. Tą tikslą nacionalizmas įvairiuose kraštuose dalinai buvo pasiekęs, bet ilgainiui visi Europos nacionalizmai išsigimė ir tapo pažangos stabdžiais. Muitų sienos, už sienio prekybos suvaržymai, valiutos kontrolės, kontingentai, tiesioginis valstybės kišimasis į krašto ūkio tvarkymą ir visoki kitoki suvaržymai trukdė gamybą ir laisvą gaminių pasikeitimą, kėlė prekių kainas ir galutiniame rezultate stabdė tautų ekonominę pažangą ir gerbūvį. Jeigu Europoje būtų buvę mažiau valstybinių sienų, mažiau kontrolių ir mažiau muitų ir mažiau tautinių egoizmų bei neapykantų, tautos būtų pasiekę didesnio darbo pasidalinimo, didesnės gamybos, mažesnių kainų ir daug augštesnio gyvenimo standarto.

Masinės gamybos trūkumas

Vienas sunkiausių nacionalizmo padarinių yra didelės rinkos suskaldymas į eilę mažesnių ūkinių vienetų. Europos gyventojų skaičius yra daugiau 400 milionų, kas galėtų sudaryti labai didelę ekonominę rinką. Bet tokios rinkos Europoje nėra, nes Europa yra suskaldyta į visą eilę didesnių ar mažesnių, dažnai tarp savęs kovojančių, valstybinių rinkų. Tokiose sąlygose gamintojai negali išvystyti masinės gamybos, nes jie negali parduoti savo produktų didelėje rinkoje. Gi Amerikos pavyzdys rodo, kad masinė gamyba gali egzistuoti tiktai tokiuose kraštuose, kur rinka yra labai didelė, plati ir nevaržoma. Amerikos pavyzdys taip pat rodo, kad masinė gamyba yra tas faktorius, kuris gamina pigiais kaštais ir todėl gali aprūpinti visus piliečius dideliais kiekiais ūkinių gėrybių pigiomis kainomis.

Kita priežastis, kodėl Europoj nėra masinės gamybos, yra ta, kad Europos pramonininkai visuomet rėmėsi turtingųjų žmonių rinka. Jie gamina mažus gaminių kiekius, parduoda juos augštomis kainomis turtingiems žmonėms, gauna didelius pelnus ir lieka tuo patenkinti. Kadangi turtingųjų skaičius yra visuomet ribotas, augštos gamybos tokiose sąlygose pasiekti negalima. Kaip geriausią tos padėties pavyzdį galima paminėti Europos automobilių pramonę. Europos automobilių gamintojai visuomet specializavosi prabangių automobilių gamyboje. Jie parduodavo juos turtingiems žmonėms Europoje ir Amerikoje, gaudavo didelius pelnus ir dar iki ne taip seno laiko visai negalvodavo gaminti mažus, pigius automobilius plačioms masėms. Turtuolių aprūpinimas brangiais automobiliais jiems atrodė visų galimybių riba.

Ar galimi pasikeitimai?

Nuo 1945 metų Europoje ūkinė santvarka keičiasi ir tiems pasikeitimams yra dvi priežastys. Pirma, paskutinysis karas paliko daug ekonominių sunaikinimų ir palaidojo visą eilę senų ekonominių formų bei tradicijų, tuo būdu sudarydamas tam tikrą tuštumą, kuri turėjo būti užpildyta kuo nors nauju. Antra, ta tuštuma buvo užpildyta Amerikos ekonomine parama ir mėginimu perkelti Amerikos ekonominius principus į Europą. Amerikiečių pastangos toje srityje buvo gana sėkmingos, ir dabar — po 10 metų — europiečiai pradeda suprasti masinės gamybos naudą, smulkių ekonominių vienetų nedateklius ir ūkinės laisvės pranašumus. Vokiečiai, anglai ir italai pradeda gaminti mažus, pigius automobilius ir siūlo juos ne turtuoliams, bet eiliniams piliečiams; Vakarų Europos valstybės pradeda jungtis ir mėgina sudaryti vieną plieno ir anglių rinką; europiečiai organizuoja įvairias tarpvalstybines organizacijas už sienio prekybai skatinti ir rezultate — prekybos kiekis šiuo metu yra dvigubai didesnis negu 1938 metais. Ir, kas svarbiausia, europiečiai biznieriai pradeda suprasti Amerikos biznio pagrindinį principą, kad ekonominės pažangos pagrindas ir ramstis yra ne grupelė turtuolių, bet tas mažas eilinis pilietis, kurių kiekvienas individualiai neturi turtų ir privilegijų, bet visus kartu paėmus sudaro galingą perkamąją jėgą ir yra ekonominės pažangos ramstis.

Stebint dabartinį Europos ūkio gerbūvį, tebesitęsiantį nuo 1950 metų, galima aiškiai matyti, kad Amerikos ekonominės filosofijos perkėlimas į Europos kontinentą pradeda duoti teigiamus rezultatus. Kaikurių stebėtojų tie rezultatai yra laikomi naujos ekonominės revoliucijos pradžia, kuri pašalins socializmo pavojų ir pakreips Europos ekonominę santvarką pozityvaus Amerikos tipo kapitalizmo kryptimi. Tai reikštų tikrą Europos ūkio atgimimą ir užtikrintų jam naują stiprią vietą pasaulinėje ūkyje.

PLATINKITE "DRAUGĄ".

PADEDA SKUSTI BULVES

Charles C. Finucane (kairėje), JAV armijos sekretoriaus pagelbininkas, padeda skusti bulves jūrininkui C. J. Landy povandeniniame laive Meksikos įlankoje. Finucane dalyvavo konferencijoje, kurioje civiliniai vadai buvo supažindinami su karinėmis problemomis. (INS)

Grįžo iš Sibiro

Prancūzų misionierius, septynerius metus išbuvęs prievartos darbuose Sibire, grįžo į Prancūziją. Jo vardas — Paul Caleil. Jis buvo areštuotas 1948 metais, kai dirbo misionieriaus darbą Harbine. Be reikiamų drabužių buvo traukinių gabenamas šaltyje gilyn į sovietų žemes. Metus išvuvo Chitos kalėjime. Čia jį naktimis tardydavo. Tardytojas metė degtuką į jo barzdą ir kai ši neužsidegė dalį išrovė jėga. Dieną turėjo visą laiką sėdėti niekur neatsiremdamas. Dažnai jį mušdavo. Paskui buvo išgabentas į prievartos darbus. Didžiame šaltyje kirto medžius, dirbo kasyklose. Nuolat kentėjo badą. Jam teko dirbti su lenkais, korėjiečiais bei tremtiniais iš Baltijos valstybių. Jų tarpe buvo daug katalikų, kurie išliko dievoti ir dideliame pavojuje atlikdavo religinę praktiką.

70 metų vienuolyne

Tėvas Louis Taelman, besidarbuojąs jėzuitų misijose Montanoje, atšventė 70 metų sukaktį, kaip yra jėzuitų vienuolyno narių. Dabar jis yra sualukęs 89 m. amžiaus.

Niekas kitas neneša pergalės, kaip tik tiesa; niekas kitas neneša pagalbos, kaip tik meilė.

— Louise Hensel

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
6930 S. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7090

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, užtepkite LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarpirščių. Yra tinkamas vartoti nuo išžūstančios, suskilusios odos dedirvinių, odos išbėrimų ir t. t., taipgi tinkamas vartoti vaikučiams kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Jis yra gera gyduolė nuo įvairių viršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75 ct., $1.25, ir $3.50. Pirkite valstinėse Chicagoj ir apylinkėse—Milwaukee, Wisc. Gary, Ind. ir Detroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į:

LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St. Chicago 34, Ill.

DIENRAŠTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtempimas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidėjus sekti kasdieninius įvykius. Tam reikalui dienraštis darosi būtinybė.

Šiais metais sueina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas jubilėjus tebūnie minimas šūkiu: kiekviename lietuviškuose namuose "lietuviškas" laikraštis, o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas", pats įvedamas 40 m. sukaktį nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pusės aukų: naujiems skaitytojams siųsime dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik maloniekite atsiųsti adresą savo ar kito kurs tuo interesuojasi.

"Draugas" yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir informatorių, kas šeštadienį duoda mokslo, meno, literatūros priedą, turi specialius skyrius: moterų, jaunimo (ateitininkų, skautų, studentų), sporto, sveikatos patarėją; kasmet duoda $1,000 premijos geriausiam romanui ir paskiras atskirpoje spausdina ziuktinius kūrinius.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Venecueloje, Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Imdami nemokamai "Draugą" mėnesiui Jūs niekuo neįpareigojate, o turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Jei "Draugo" dar neskaitote, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresus savo pažįstamų, kurie jo dar neskaito ir mes per mėnesį laiko „Draugą" siųsime be užmokesčio.

DRAUGAS
2334 South Oakley Avenue
CHICAGO 8, ILLINOIS

Lietuvių Prekybos Namai

PREKĖS BE BROKŲ, KAINOS BE DERYBŲ, KLIENTŲ SĄSKAITOS BE FINANCŲ KOMPANIJŲ

3 ROOM HOME OUTFIT Furnished Complete $599

Including Refrigerator and Range!

ŠIS PASIŪLYMAS GALIOJA TRUMPĄ LAIKĄ.

Televizijos: RCA, Dumont, Zenith, Admiral Sylvenia ir kiti.

FURNITURE CENTER, Inc.

3222 South Halsted Street . . . . . Telefonas — VIctory 2-4226

Įmonė atidaryta pirmad. ir ketvirtad. 9-9:30; kitom dienom 9-6. Įmonės Vedėjas JUSTAS LIEPONIS Sekmadieniais įmonė atidaryta nuo 10 iki 5 valandos vakare.

Nuo 1924 iki 1955

AUGŠTAS DIVIDENDAS UŽ TAUPOMUS PINIGUS — PILNAI APDRAUSTAS IR PELNINGAS SAUGUMAS
PATARNAVIMAI VELTUI VISIEMS MŪSŲ NARIAMS

Štai kodėl apsimoka taupomus pinigus padėti į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASS'N: 1. Pas mus visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00. 2. Pas mus taupomi pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikalavimą. 3. Per 31 metus CHICAGO SAVINGS visada 100% išmokėjo taupytojams indėlius ir visada mokėjo augštesnį dividendą, negu kitų finansinių įstaigų. 4. Pas mus taupytojai gali iškeisti čekius, apmokėti geso, elektros, telefono sąskaitas, Real Estate ir Income Tax mokesčius ir visas kitas bilas mūsų Special Money Order čekiais. Mes nieko neskaitome už šiuos patarnavimus. 5. Parduodame ir keičiame valstybės bonus. 6. Teisingomis sąlygomis duodame paskolas perkant namus.

Pas mus yra šie taupymo skyriai: optional, investmentų, vakacijų, Christmas Club ir Bonus Savings.
Kviečiame visus taupyti šioje pačioje progresyviškiausioje lietuvių taupymo bendrovėje.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 South Western Avenue JOHN PAKEL, Prezidentas GRovehill 6-7575

Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiaedieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų.

MOKYKLINĖMIS TEMOMIS

K. MOCKUS, Boston, Mass.

Dėl Vasario 16 gimnazijos

Pastaruoju laiku spaudoje atsirado tam tikros polemikos tos gimnazijos klausimu. Ją sukėlė p. V. Rastenis, kuris buvo nuvykęs į Europą teisininkų deleguojamas ir išnaudojo tą progą aplankyti lietuviškas įstaigas Vokietijoje. Buvo trumpam sustojęs ir Vasario 16 gimnazijoje ir, kaip pats pasakojo, buvo maloniai priimtas. Viskas gražu ir gera, tik šiuo atveju, atrodo, p. Rastenis, pats nebūdamas švietimo darbuotoju ir matyt nepakankamai įsigilinęs į sunkumus, su kuriais tenka susidurti šiandieniniams lietuviškojo švietimo darbuotojams, leido sau lengva žurnalistine plunksna daryti vieną kitą pastabą, nepasiūlydamas ir negalėdamas pasiūlyti nieko konkretaus, kas toje gimnazijoje realiai galėtų būti pakeista. Bostoniškis "Keleivis", šiaip jau labai mėgstąs pavanoti p. Rastenį ir jo srovės žmonių veiklą, mielai pasigavo p. Rastenio pastabas ir pradėjo drožti pamokslą "pažangiosios" visuomenės vardu. Tos gimnazijos direktorius yra davęs tuo reikalu atsakymą tuo klausimu ir noriu jį viešai už tai pasveikinti.

Ir nebuvus toje gimnazijoje nesunku yra įsivaizduoti, kaip sunku ten dabar dirbti, kaip sunku verbuoti kapitalą ir mokytojus, kurių labai ir labai trūksta. Vasario 16 gimnazija labai ryžtingai tęsia tradiciją tų tremties mokyklų, kurių turėjome visą eilę tremties metais ir nuo kurių, mano supratimu, nieko nesiskiria iš esmės dabartinė tik viena likusioji gimnazija. Jos išlaikymu uoliai rūpinasi Lietuvių Bendruomenė. Vokietijos Krašto Valdyba. Ji sugebėjo ne tik išlaikyti gimnaziją, bet ir įgyti jai namus su Amerikoje esančių tautiečių pagalba. Savo laiku tas pats "Keleivis" vedamaisiais agitavo neremti tų namų įgijimo, o dabar stoja į gretą su V. Rasteniui nežinia ko mokyti ir diskredituoti. Mūsų išeivijos visuomenė parodė gimnazijai gražios šilumos. Veikia ištisa eilė rėmėjų būrelių, veikia namams išpirkti komisija.

Noriu kviesti visus senus ir naujus rėmėjus ir toliau remti šią vienintelę mūsų bendruomenės išlaikomą lietuvišką augštesnę mokyklą. Kviečiu mokyklos vadovus, kolegas mokytojus ir to krašto bendruomenės vadovybę laikytis ir toliau lietuviško solidarumo ir savos mokyklos meilės. Kolegas laikraštininkus kviesčiau į talką švietimo institucijoms paremti.

Vadovėliai, mokyklų programos ir mes

Tokiu klausimu šio dienraščio rugsėjo 16 d. vedamajame kalba kun. dr. A. Juška. Solidarizuodamas su to straipsnio pirmaisiais keturiais punktais, noriu daryti pastabų dėl paskutiniojo. Yra didelė netiesa, kad buvę nepriklausomos Lietuvos mokytojai "per daugelį metų nuo mokyklos yra atitrūkę". Tiesa, tokių yra daug, tačiau tie, kurie vadovėlius rašo ar leidžia, gyvai tebesireiškia mūsų mokyklinėje veikloje ir jų rengiami bei leidžiami vadovėliai yra paremti dabarties praktika ir taikomi šių dienų lietuvių vaikams, mokantiems iš namų lietuviškai kalbėti. Aš labai vertinu seselių pastangas ir gerus norus, tačiau gerai žinau, kad ir jos ne viską gali ir ne viskam yra parengtos. Manyčiau, kad lietuviškai jš namų mokantiems mokiniams ir toliau labiausiai yra kompetentingi tą kalbą dėstyti ir vadovėlius rengti tos srities specialistai lituanistai mokytojai. Tokių yra ir seselių tarpe, bet nedaug. Kitas yra klausimas vadovėliai tiems lietuviukams, kurie ateina į mokyklą lietuviškai nemokėdami. Jiems lietuvių kalbos vadovėlius labiau būtų kompetentingos parengti mūsų seselės mokytojos. Siekti nas yra tikslas, kad lituanistinio švietimo darbe vis didėtų bendradarbiavimas tarp seselių ir tš tremties atvykusiųjų mokytojų. Ir pats Lietuvių Seserų Institutas gali plėsti savo veiklą tik pasinaudodamas iš tremties atvykusiųjų specialistų pagalba. Tai matėme ir praėjusią vasarą buvusiose to Instituto sudijų dienose, kuriose vyravo Nukryžiuotojo Jėzaus seserys, o iš kazimieriečių vos dvi tebuvo. Matyt atstumas ar kitos priežasty trukdė šiai gausiausiai kongregacijai ir užtat tebėra aktualu panašias dienas organizuoti atskirai seselėms kazimierietėms Chicagoje, ir tai daryti per eilę metų.

Pranašystė dėl vargo mokyklų šeštadieniais mažėjimo būtų tik tada maloni, jeigu tikrai pajėgtume suorganizuoti reikiamo pajėgumo lituanistinį švietimą prie parapijų mokyklų. Bet ir tokiu atveju dar liktų ištisa eilė kolonijų, kuriose nėra lietuviškų parapinių mokyklų. Nereikė. tų taip lengvai moti ranka į šeštadienines mokyklas, kurios mūsų dabartinėse sąlygose atlieka kitų nepavaduojamą misiją. Jeigu jos nyktų, tai reikštų ir mūsų tautinį nykimą.

Čia pat kalbama ir apie būsimosios Švietimo Tarybos uždavinius. Deja tos Tarybos dar nėra. Pats kun. dr. A. Juška yra vyriausio bendruomenės organo — Bendruomenės Tarybos — narys ir gerai žino, kad balsuotojai pirmoj eilėj išrinko visus į tarybą tuos kandidatus, prie kurių pavardės buvo kunigo titulas. Taigi, rodos, nebūtų pagrindo būgštauti, kad tos ben druomenės vadovybė sukurs tokią Švietimo Tarybą, kuri štai staiga ims ir sukurs katalikams nepriimtinas programas. Dirbome tremtyje Bendruomenės laikomose mokyklose, dirbame eilę metų čia, ir praktika rodo, kad panašūs konfliktai nekyla. Pasitaiką nesutarimai yra dažniau asmeninio, ne ideologinio pobūdžio. Visose tose vietose, kur veikia parapijų mokyklos, jos visai gerai atlieka religinį auklėjimą. Tat ten tas klausimas bendruomenės žmonėms ir neaktualus. O visos vargo mokyklos, kiek jų darbe tai yra įmanoma, mielai kviečiasi kapelionus, ir neabejoju, jog ir toliau kviesis. Turiu prisipažinti, kad tokio būgštavimo, kokį išreiškia mano labai gerbiamas kun. dr. A. Juška, aš neturiu. Daug dau giau turiu baimės, ar tokia valdyba bus sudaryta, ir dar daugiau, ar toji valdyba dirbs ir pajėgs dirbti jai skirtą darbą. Tos švietimo valdybos ar tarybos apimtis bei uždaviniai sudaro plačią temą. Kiekvienu atveju linkėkime nueiti toliau, negu nuėjo veiklos faktiškai nepradėjusi savo laiku prie ALRK Federacijos sudarytoji švietimo komisija. O toji komisija galėjo ir turėjo daug padaryti. Visi jai būtume dėkingi.

Viešpatie, augštindamas Tavo gerumą, aš turiu išpažinti, jog Tu panaudojai visus būdus, kad tik tu mane prie savęs pritrauktumei. Tau patiko duoti sunkią Tavo rūstybės ranką ir įvairiais baudimais mano puikybės pilną širdį išmokyti nuolankumo. Ligas ir kitas nelaimes atsiuntei man, kad būtų man progos apmąstyti apie savo nugali būti tiktai vergas.

—A. Maceina

LITUANUS LAIMI MUMS DRAUGUS

Mūsų studentijos kultūrinis laimėjimas

P. GANVYTAS

Praeitų metų vasarą Chicagoje studentai viename posėdyje išdiskutavo konkrečiai informacinio leidinio anglų kalba leidimo galimybes ir nutarė leisti 4 kartus į metus biuletenį, kuriam parinko LITUANUS vardą. Po metų, per kuriuos pasirodė pažadėti 4 numeriai, verta bent trumpai mesti retrospektyvinį žvilgsnį į šį darbą ir iškelti su tuo darbu iškilusius klausimus ir problemas.

Šios informacinio leidinio išleidimo minties propaguotojui ir to darbo iniciatoriui rūpėjo 3 pagrindiniai klausimai keliant LITUANUS reikalingumo mintį. 1. Ar studentija galės vieningai atlikti mums visiems bendrą darbą, 2. Ar lietuviškoji visuomenė atkreips dėmesį į studentų pastangas ir, suprasdama informacijos reikšmę mūsų laisvinimo kovoje, ateis studentijai į pagalbą ir 3. Ar amerikiečiai ir kiti svetimtaučiai rodys bent kiek susidomėjimo tuo leidiniu. Ir džiugu po metų pastebėti, kad atsakymai į šiuos klausimus yra teigiami.

Praeitais metais studentijon buvo įsivėlę nerimo laikotarpis, pasižymėjęs poleminio pobudžio kovingumu. Ir todėl LITUANUS leidinys mažoj skalėj traktuotinas kaip socialinis eksperimentas bendradarbiavimo klausimu. Biuletenį leidžiančio užsienio skyriaus sąstatas buvo įvairialytis; jame buvo ir yra atstovaujami pagrindinių idėjinių grupių atstovai. Jei "vidaus politikos" problemose redakcijos nariai kaikuriais atvejais buvo diagonaliai priešingų nuomonių ir tais klausimais buvo net emociškai nusiteikę, tai bendram redakciniam darbe jie parodė nepaprastai puikaus susipratimo ir išvystė pasigerėtiną bendravimo dvasią. Nenorima šiuo nieko įžeisti, bet šias eilutes rašančiam peršasi išvada, kad gerų norų ir tikslo vieningo supratimo išvada yra konkretūs darbo vaisiai, kurių taip trūksta mūsų politiniams sluogsniams. Ar ribota prasmė studentų darbas čia negali būti sektinas reiškinys?

Visuomenės dėmesys studentų darbui buvo įvairus. Su dėkingumu akademikai prisimena Amerikos lietuvį-geradarį, kuris kas mėnesį leidiniui skyrė po 20 dol. ir tuo sudarė konkrečias LITUANUS leidimo sąlygas. Šis didis patriotas yra įpareigojęs studentus jo pavardės neskelbti. Džiaugsmo sukėlė ir ALT 150 dol. parama. Jau ir toks faktas, kad "Naujienos" ir "Darbininkas" biuletenyje atspausdintos medžiagos klausimu pravedė poleminio pobūdžio pasisakymus rodo, kad domėtasi tuo naujuoju leidiniu. "Garsas" savo angliškame skyriuje yra persispaudinęs ne vieną biuletenio straipsnį.

Ir svetimtaučiai leidiniu yra susidomėję. Štai neseniai gautas vienos spaudos platinimo agentūros užsakymas-paklausimas. Į redakciją kreipėsi eilė universitetų (jų tarpe ir tokie žymūs kaip Harvard), prašydami leidinio. Kanados emigracinė įstaiga užsisakė biuletenį. Šias eilutes rašąs savo profesoriams buvo pasiūlęs pirmą biuletenio numerį. Kiek vėliau 2 iš jų paprašė ir tolimesnių numerių, gi trečias net atskiru laišku prašė jam reguliariai biuletenį siuntinėti. Vienas Amerikos lietuvis, šiuo metu izoliuotas nuo fizinio kontakto su lietuvių bendruomene dėl savo darbo (NBC radijas), redakcijai atsiuntė itin vertingų pastabų dėl leidinio redakcinės krypties. Ir panašaus pobūdžio reiškinių būtų galima daugiau išvardinti, tačiau šių pakaks.

Pirmieji žingsniai tad padaryti, belieka tęsti pradėtą darbą. Tačiau čia iškyla keletas svarbių klausimų, kurie žinotini šių skilčių skaitytojams. Redakcijos supratimu, LITUANUS tinka ne tik universitetų bibliotekoms (maždaug 600 Amerikos ir kitų kraštų augštųjų mokyklų bibliotekos gauna šį leidinį) ir apskritai svetimtaučiams, bet ir Amerikos lietuviams, kurie gimtąją kalbą yra pamiršę arba negalėję jos išmokti. Biuletenyje jaunoji Amerikos lietuvių karta ras daug įdomios informacijos apie savo tėvų žemę. Tačiau apgailestaudami turime pri sipažinti, kad kontaktas su minėta grupe dar nėra užmegstas. Ir todėl kreipiamės į senuosius Ame-

(Nukeita į 6 psl.)

KAZIK FURNITURE Co.

1506 W. 63rd St., tel. PR 8-1331

Naujose erdviose patalpose, lengva pasiekti gatvėkariais ir automobiliams pastatyti yra vietos, be jokių apribojimų.

Turime didžiausį pasirinkimą įvairių rūšių baldų ir kitų namų reikmenų. Kviečiame mus aplankyti ir pasirinkti kas yra reikalinga jūsų saliono, miegamajam ir kt. kambariams. Prieš pirkdami baldus, patikrinkite kainas pirmiau pas mus ir įsitikinsite, kad yra pigiau negu kitur.

GAMINAME SALIONO BALDUS PAGAL UŽSAKYMUS.

Pasirinkite stilių, kuris jums patinka. Taip pat atnaujiname senus baldus. JUOZAS IR KAZIMIERA KAZIKAIČIAI

SUTVARKYKITE LAIKU SAVO AUTOMOBILĮ

Body Repair

Complete Auto Service

4542-44 S. Western Ave. Tel. CLif. 4-0079

Sav. Stasys Dapkus, prityręs mechanikas, turįs moderniausius įrenginius, gerai ir nebrangiai pataiso karoserijų ir nudažo, taip pat sureguliuoja motorą, kad taupiau naudotų benziną ir alyvą. Jis šioje srityje dirba nuo 1936 metų, taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų telef. WAlbrook 5-7580.

MES PRISTATOME ANGLIS BEI PEČIAUS ALIEJŲ DIDELIAIS IR MAŽAIS KIEKIAIS!

Mes taipgi perkraustome jūsų baldus saugiai — keletą blokų ar keliasdešimts mylių. Reikale šaukite mus.

Vieno kambario baldus arba viso namo — kreipkitės pas mus. Turį daug metų patyrimo perkraustymo darbe.

STASYS FABIJONAS

2146 So. Hoyne Avenue Tel. Virginia 7-7097

TELEVIZIJOS

ir Radio Aparatų Taisymas

Sąžiningas ir garantuotas darbas

M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St.

Tel. VI 7-0087 — VI 7-3037

Duoną ir įvairias skoningas bulkutes kepa

BRUNO'S KEPYKLA

3339 S. LITUANICA AVE.

Tel. CLifside 4-6376.

Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išvežiojame į visus artimuosius miestus.

MOVING

A. BENULIS, atlieka įvairius perkraustymus ir pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Telef. SE. 3-2146

arba BI. 7-7075

1885 CANALPORT

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytoj!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje BRIGHTON SAVINGS and LOAN!

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave

CHARLES ZEKAS, Sec's

OFISO VALANDOS:

Pirmad., antrad., penktad. ir šešt. 9 v. ryto iki 4:30 p. p.

Trečiad. 9 ryto iki 12 v., o Ketvirtad. 9 val. iki 8 vak.

BUICK'AS

LIETUVIŠKAS

AUTOMOBILIS

SEGHETTI TRAVEL BUREAU

2451 S. Oakley Ave. Tel. YRrds 7 3278

MES PARŪPINAME KELIONES: Lėktuvais — Geležinkeliais — Autobusais — Laivais

Sutvarkome dokumentus atvažiuoti į Ameriką. Parūpiname dokumentus norintiems išvykti į užsienį. TURIME LIETUVIŲ Skyrių. Pildome afidevitus.

SUTAUPYKITE $90.00

LOWEST-PRICED 10 CU. FT. MODEL automatic defrosting REFRIGERATOR ever offered!

Model JS-1055

NORGE

DABAR tik . . . $199.95

kuris reguliariai kainavo $289.95

—and 22 Deluxe Features Like These

- Porcelain Interior
- Sturdy Steel Shelves
- 5-Year Protection Plan
- Twin Crispers
- Tall Bottle Shelf

...and more...much more from NORGE

Limited Stock at this Special Price—COME IN TODAY!

ROOSEVELT FURNITURE Co.

Sav. ir menadžeris FELIX RAUDONIS

2310 W. Roosevelt Rd. Tel. SEeley 3-4711

Pasinaudokite šia proga įsigyti šį puikų "Norge" šaldytuvą, 10 kūbinių pėdų, lengvomis išsimokėjimo sąlygomis.

Jūsų ir Jūsų šeimos saugumui

Jei turite Universal Savings sąskaitą, tai galite būti tikri:

Kad Jūsų taupomi pinigai atneš Jums daugiau pelno...

Kad Jūs turite lėšų nelaimės atveju...

Kad Jūs galite pirkti pageidaujamą prabangos daiktą tada, kada norite...

Kad turėsite pinigų, kada jie bus reikalingi.

Tarnavome bendruomenei ištisus 32 metus be pertraukos, ir tarnybą plečiame. Universal Savings yra draugiška finansinė įstaiga, aptarnaujanti Jūsų kaimynus ir norinti patarnauti Jums.

Esame Federal Savings and Loan Insurance Corporation narys. Santaupos apdraustos iki $10,000.00.

UNIVERSAL SAVINGS and Loan Association

1800 SOUTH HALSTED STREET

Norėdami pirkti, keisti ar parduoti automobilį visuomet kreipkitės į Lietuvišką automobilių prekybą

BALTICA

5805 S. WESTERN AVE. WAlbrook 5-8200

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING

IŠ TOLI IR ARTI

NAUJI DIDELI TROKAI - NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS - PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N

2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1088

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas

Mokame augštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui

ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN.—Apdrausta iki $10,000.

Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antr. ir penkt. 9 iki 5; treč. uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio.

PERKRAUSTYMAI — MOVING

Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudžiami. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai:

3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.

ANTANAS VILIMAS

Telefonas — YArdley 6-1882

LITUANUS

rikos lietuvius prašydami jų savo vaikams pasiūlyti šį leidinį, kuris tėvų žemės pažinimo reikalui jiems bus tikrai reikšmingas. Gal per tokį pradinį kontaktą bus išvystyti tampresni ryšiai tarp naujosios ateivių kartos ir čia gimusio lietuviško jaunimo, lankančio kolegijas.

LITUANUS ir toliau reikalingas visų lietuvių paramos. Užsakydami leidinį svetimtaučiams, pasiųsdami savo auką, mes paremsime šį darbą, kuris kaskart stiprėja. Jei pradžioje leistas tik 12 p. biuletenis, tai jis paskutiniu metu išaugo į 24 p. leidinį ir turi rimtų aspiracijų puslapių skaičių dar didinti. Reikia manyti, kad laikui bėgant šio periodinio spaudos organo leidimą ir tuo pačiu redagavimą galėtų perimti stipresnės akademikų pajėgos. Ar tai būtų Amerikos Lietuvių Bendruomenės darbas ar privačių žmonių iniciatyva, jau kitas klausimas. Reikia tačiau pabrėžti, kad pradėję šį darbą akademikai buvo be jokio patyrimo spaudos darbe. Tik vienas iš 5 asmenų kolektyvo turėjo šiokią tokią nuovoką apie techniškus spaudos darbus, kiti visiškai nesiorientavo šioj srityj. Nei vienas iš redaktorių nebuvo žurnalistas, nei vienas nestudijavo kalbų ar literatūros. Jungė juos tik bendras noras bent dalinai sumažinti taip ryškią spragą —informacinio leidinio stoką. Pradžia padaryta, tad nereikėtų leidiniui leisti mirti, o be visuomenės paramos jis pasmerktas sustojimui. (Nejaugi nuviltume kad ir Kalifornijos universitetą, kuris 3 metams užsakė leidinį?).

LITUANUS pagrindinis tikslas yra informacinis: gi patiekimo būdas charakterizuotinas subtylios propagandos būdu. Nebandoma leistis į tiesioginę propagandą, bet daugiau stengiamasi kultūrinį aspektą kelti ir tokiu keliu vesti propagandinę kovą už kraštą. 4 kartus metuose pasirodančiam leidiniui tai bene prasmingiausias kelias.

Kas leidiniu domisi, tegul rašo Lithuanian Students Association, Inc. Box 652 Station A, Champaign, Illinois. Atleis skaitytojai, jei dar bus pridurta, kad leidinio metinė kaina 1 doleris.

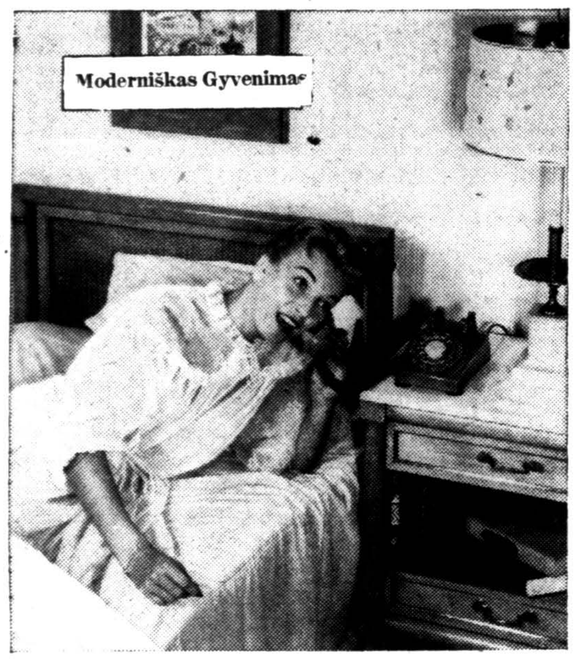

MALONUMAS IR PATOGUMAS. Malonu? Taip. . . bet dar daugiau negu malonu. Telefonas šalia lovos duoda patogumą, bet taipgi ir apsaugą. Jis duoda ramumą, kuris yra daug vertesnis negu jo maža ekstra kaina. Ar nenorėtumėte pasigėrėti "moderniško gyvenimo" patogumu? Jūs galite tuojau įsitaisyti "extension" telefoną jūsų miegamajame. Kainuoja tik apie 3c į dieną. Dėl pilnesnių informacijų, prašome skambinti arba užvažiuoti į jūsų vietinį Telephone Business Office. Illinois Bell Telephone Company.

DABAR JAU GALITE GAUTI TOWN OF LAKE UTILITIES KRAUTUVĖJE,

1800 West 47th Street

(kampas Wood Street)

NOW! You can afford WARM FLOOR HEATING in every room!

Prekiaukite su Vladislovu Klash, kuris jums duos geriausias sąlygas ar pirksite grynais pinigais ar išsimokėjimui. Nereikia įmokėti rankpinigių.

TOWN OF LAKE UTILITIES

FURNITURE AND APPLIANCES

1800 West 47th Street

(kampas Wood Street), Chicago 9, Illinois

Telefonas LAfayette 3-7771

Biznieriams apsimoka skelbtis "Drauge".

MALDAKNYGĖ

"JAUNUOLIŲ MALDOS"

Kurią paruošė

Kun. P. Kirvelaitis

Kaina: $1.50 ir $2.50

Užsakymus adresuokite

DRAUGAS

2334 So. Oakley Ave.

CHICAGO 8, ILL.

Jau išėjo iš spaudos

JUOZO MIKUCKIO

LYRIKOS KRAITIS

Juozas Mikuckis yra vienas populiariausiųjų mūsų senesnės kartos poetų. Jo poezija buvo deklamuojama ir dainuojama mūsų miestuose ir kaimuose, sutinkama visose chrestomatijose. Šioje knygoje parinkti patys vertingiausi jo poezijos kūriniai iš visos poeto kūrybos, pradedant prieškariniais 1912 m. ir baigiant mūsų dienomis. Knyga gražiai išleista, stambi, apie 180 psl., kaina — $2.50.

Pinigus ir užsakymus siųskite:

"DRAUGAS"

2334 S. Oakley Ave.,

Chicago 8, Ill.

Popiežius dovanojo Teresei Neumannaitei Šv. Kryžiaus relikviją

Popiežius Pijus XII dovanojo šv. Kryžiaus relikviją šių laikų stigmatizuotojai **Teresei Neumannaitei.**

Apie **Teresės Neumanaitės** gyvenimą — kaip ji pergyvena Kristaus Kančias, kaip jai pasidaro ant rankų ir kojų stigmos (žaidos), iš kurių teka kraujas — plačiai aprašyta **kun. J. Burkaus** parašytoj knygoj **TERESĖ NEUMANAITĖ.** Knygoje yra daug nuotraukų su Teresės Neumannaitės pergyvenimais. Gražus J. Kelečiaus viršelis. Knyga didelio formato, 268 pus. Kaina **$3.00.**

Pinigus su užsakymais siųsti:

"DRAUGAS",

2334 S. Oakley Ave.,

Chicago 8, Ill.

AUŠROS VARTŲ

mūsų Vilniaus šventovės,

istoriją bei padavimus,

bei maldas

rasite kun. dr. J. Prunskio knygutėje "Aušros Vartai".

— Maironio, P. Vaičiūno, A. Mickevičiaus, B. Brazdžionio, M. Gustaičio, J. Vaičiūno ir kitų poeziją apie juos

Užsakymus su pinigais siųskite

DRAUGAS

2334 So. Oakley Ave.

Chicago 8, Ill.

DARBO TEISĖS ŽODYNĖLIS

Spaudai paruošė Pr. Šulaitis

ANGLIŠKŲ ŽODŽIŲ BEI IŠSIREIŠKIMŲ PAAIŠKINIMAI

Šiame ŽODYNĖLYJE telpa tie anglų kalba žodžiai bei išsireiškimai kurie yra įgavę specialinę reikšmę; kai kurie paimti iš veikiančių įstatymų. Spausdinami žodžiai anglų kalba ir patiekti platūs paaiškinimai lietuvių kalba.

Leidinys 116 pusl. Kaina $1.00.

Pinigus su užsakymais siųsti:

"DRAUGAS"

2334 S. Oakley Ave.,

Chicago 8, Ill.

NAUJAUSIOJI LITERATŪRA APIE MARIJĄ

PAŽVELKIME Į MARIJĄ. Nuostabus Švč. Marijos gyvenimas, parašytas pasiremiant Dievo apšviestųjų regėtojų pasakojimais (Šv. Brigitos, Marijos Agreda, ses. Katarinos Emmerich ir kt.). 260 pusl. Knyga talpina 31 pasakojimą su nepaprastai puikiais spalvotais paveikslais. Patraukliūs kieti viršeliai ir tekainuoja tik $3.00. Šią puikią knygą parašė **prel. dr. F. Bartkus.**

MARIJA MUMS KALBA. Švč. Marija laiko bėgyje apsireiškė įvairiose pasaulio vietovėse. Šios knygos autorius **Kun. J. Kuzmickis,** šalia mūsų lietuviškų šventovių aprašo ir kitur žinomus, Dievo Motinos apsireiškimus, kaip: La Salette, Lurde, Fatimoje; apie Stebuklingąjį Medalikėlį ir kt. Įžangoje ir pabaigos žodyje autorius svarsto Švč. Marijos Nekalčiausios Širdies kultą ir iškelia Marijos kaip malonių Tarpininkės vaidmenį. Knyga turi 159 psl., paveiksluota, įrišta į kietus viršelius ir kainuoja $2.00.

AUŠROS ŽVAIGŽDĖ. 15 tautų ir 58 didžiųjų pasaulio poetų dailiausi žodeliai mūsų dangiškajai Motinai Marijai pagerbti. Tuos per 600 m. žybtelėjusius rašytojų perlus iš įvairių kalbų surinko ir sutvarkė **A. Tyruolis.** Tai knyga apie Mariją, kuri turėtų rastis kiekvienuose namuose 110 psl. Kaina $2.00.

Užsakymus kartu su pinigais siųskite

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Avenue

CHICAGO 8, ILLINOIS

Gauta nauja siunta knygelių

KAIP PASIRUOŠTI JAV PILIETYBEI

Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Spaudai parengė **Pr. Šulaitis.** Peržiūrėjo teisėjas **Alfonse F. Wells.** Kaina **60 centų.**

Pasiskubinkite įsigyti reikalingą knygelę, kuri tikrai palengvins įsigyti JAV pilietybę.

Pinigus su užsakymais siųskite:

"DRAUGAS", 2334 S. Oakley ave.

Chicago 8, Ill.

VARDAI VANDENIMS IR DIENOMS

Tokiu pavadinimu tik šiomis dienomis išėjo iš spaudos **Jurgio Blekaičio** eilėraščių knyga. Autorių pažįstame, kaip vieną gabiausių ir veikliausiųjų mūsų teatralų, čia jį matome daug žadančiu poetu. Knygos kaina — $1.50.

Užsakymus ir pinigus siųskite

DRAUGAS, 2334 S. Oakley Ave.,

Chicago 8, Ill.

EXCELLENT OPPORTUNITIES FOR EXPERIENCED MEN

Good Starting Pay plus Overtime Possibilities

- Relay Adjusters
- Assemblers
- Tool and Die Makers
- Punch Press set up Men

Must be Citizens and Speak English.

MANY EMPLOYEE BENEFITS

Apply in Person, Personell Department:

COOK ELECTRIC COMPANY

2700 NO. SOUTHPORT

CLASSIFIED & HELP WANTED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED MOTERYS

Attractive JOBS for Assemblers Adjusters Bench Hands Inspectors

We have openings for women. Experience desirable, but not necessary. Wage progression and merit increases. 10% night bonus.

WESTERN ELECTRIC

CICERO AND 23rd PLACE

Employment office open Saturday

REIKALINGA MOTERIS CHECKER - TIKRINTOJA

Dideliam, plačiai žinomam staniką fabrikui reikalinga jauna moteris užsakymų tikrinimui išsiuntimo (shipping) skyriuje.

WAbash 2-9374

ORDER TYPIST

FULL OR PART TIME

ALSO FULL TIME

PHONE OPERATOR

Able to type. Small congenial office. "A nice place to work".

Near 18th and Michigan

Call W. Johnson

HA 7-1306

KARTUNINIŲ (COTTON) RŪBŲ OPERATORĖS

DĖMESIO!

Naujam fabrikui, dieninei pamainai reikalingos prityrusios siuv. mašinų (single needle) operatorės. Visuose skyriuose.

Nepaprasta proga pastoviam darbui. Apmokamos atostogos.

Kreiptis:

DALEMOOR

337 S. FRANKLIN BLV.

Fifth floor

HELP WANTED — VYRAI

SHIPPING CLERK

Dideliam, plačiai žinomam staniką fabrikui reikalingas agresyvus jaunas vyras. Proga padidinti uždarbį — akordinis darbas (piecework benefit).

WAbash 2-9374

VYRAI IR MOTERYS

LEARN HOW TO SELL

Our job is training of salesmen for large well known org. All training is FREE and you EARN while you LEARN. Those who qualify receive immed. guar. with promotion to top sales positions. If you have always wanted to sell and have been unable to find the right opportunity apply in person.

MORGAN JONES & CO. SALES TRAINEE OFFICE, 1543 CLINTON PLACE, River Forest, Ill. (2 blks. W. of Harlem, 4 drs. S. of North Ave.)

BUILDING & REMODELING

NAMŲ STATYBA

Įvairūs pataisymai ir pardavimas

Jei norite pirkti ar užsakyti namą, kuris būtų gerai išplanuotas, patogus, gražus ir pigus, pirkite ar užsakykite pas

Susitarti šaukit REliance 5-8202

V. ŠIMKUS

nuo 5 val. p. p. kasdien ir sekmadieniais nuo 10—4 val.

Adresas: 4645 So. Keating Ave., CHICAGO 32, ILL.

ANTANAS LUKAS ir SŪNUS

6450 So. Fairfield Avenue

BUILDING CONTRACTORS

Stato naujus namus, atremontuoja senus. Kreipkitės:

Tel. HEmlock 4-5881

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ

MURAS

BUILDERS, INC.

Stato gyvenamuosius namus, ofisus ir krautuves pagal standartinius planus ar individualinius pageidavimus.

Įvairūs patarimai statybos bei finansavimo reikalais, skiciniai planai ir namų įkainavimas nemokamai.

Statybos reikalais kreiptis į reikalų vedėją šiuo adresu:

JONAS STANKUS

kasdien nuo 4 val. popiet.

Tel. PRospect 8-2013 arba LUdlow 5-3580.

6600 SO. CAMPBELL AVE., Chicago 29, Illinois

MISCELLANEOUS

Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Valstybės patvirtintos kainos.

AGENTAMS IR BROKERIAMS AUKŠČIAUSI KOMISAI

AUTOMOBILIŲ FINANSAVIMAS. Bankiniai procentai. Nauji automobiliai 4% — vartoti 6%.

VEIKIA NOTARIATAS. Smulkesniai ir nemokamai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:

JONAS KIRVAITIS

INTERSTATE INSURANCE AGENCY

5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

WAlbrook 5-5671

ŠILDYMAS

A. Stančiauskas ir A. Lapkus instoliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kūrenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus Air conditioners) ir atlieka visus skardos darbus.

1500 SOUTH. 50th COURT ir 1505 SO. 51st COURT

Cicero, Illinois

Telefonai: OLympic 2-6752 ir OLympic 2-8492

PLUMBING

Licensed, bonded plumbers

Joks darbas nėra didelis ar mažas Šaukite dabar. Kalbame lietuviškai

Tel. REpublic 7-0844

WAlbrook 5-3451

Skelbkitės "Drauge"!

"DRAUGAS" AGENCY

55 East Washington Street

Tel. DEarborn 2-2434

2334 South Oakley Avenue

Tel. Virginia 7-6640; 7-6641

REAL ESTATE

ATDARI APŽIŪRĖJIMUI sekmadienį nuo 1—5 v. p. p. 2405 W. 51 St. 3-ju bt. labai geras mūr. 4—6 ir 7 kamb. Centr. šildymas. Garažas. Platus sklypas. Vieną butą galima tuoj užimti. Skubiai parduoda.

—o—

1643 W. 55 St. (Garfield Blvd.) 2-jų augš. mūr. 5—5 kamb., dideli miegamieji, centr. šild. alyva, mūr. garaž. Labai geri vidaus įrengimai. Įmokėti $6,000.

KUTRA-NORKUS REALTY

2405 W. 51st St.

WAlbrook 5-5030

Jeigu ieškote pirkti namų, biznių, sklypų, ūkių, arba norit ką parduoti, atsiminkit, jog mielai ir sąžiningai patarnauja

P. LEONAS

REAL ESTATE

2735 W. 71st. St. WAlbrook 5-6015

Prieš pirkdami ar parduodami namus, biznius, sklypus ar ūkius atlankykite mus.

KUTRA-NORKUS REALTY

REAL ESTATE-INSURANCE

2405 West 51 St.

WAlbrook 5-5030

PRospect 8-3579 (vak. ir sekmad.)

P. STANKOVIČIUS

REAL EST. ir INSUR. BROKERIS

LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133 So. Halsted St.

Ph. DAnube 6-2793

Padeda pirkiti - parduoti namus, ūkius, biznius. Parūpina paskolas, draudimus ir daro vertimus. Tvarko imigracijos dokumentus. Ofisas atdaras kasdien nuo 10—7.

APLEIDŽIA MIESTĄ TURI PARDUOTI 2-jų butų mūrinį "cottage". 4 kamb. ir 2 kamb. pastogėje. Apylinkėje 31st ir Pulaski Rd. Gazu apšild. 50 pėdų sklypas. 2 autom. gar. $12,800, arba geriausias pasiūlymas. SVOBODA, 3739 W. 26th Street — tel. LAwndale 1-7038.

Kas, perkant arba parduodant namus, norit sąžiningo ir lietuviškai nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į

VENTA REAL ESTATE

4409 S. Fairfield, tel. LAf. 3-3881

Val. Kasdien nuo 9—12 ir 4—7 val.

vak. Šeštad. nuo 9 v. r. iki 3 v. v.

Trečiadieniais uždaryta

CICERO. 3-jų butų mūrinis. Arti 30th ri 50th. 6, 6 ir 4 kamb. Platus sklypas. $26,500. SVOBODA, 6038 Cermak Rd., tel. BIshop 2-2162.

PARDUODAMAS 28 a. ŪKIS IR VASARVIETĖ. Labai gražioje vietoje. Ežeras ir upė netoli. Gražios triobos. Viskas įrengta kaip mieste. 61 myl. nuo Chicagos. Labai vertinga vieta.

SILVER LAKE, WIS.

P. O. Box 77

P. Bernotas

IŠNUOMUOJAMA

Išnuomojamas kambarys. Teirautis po 5 v. p.

3451 W. 64 Pl.

PRospect 6-7225

GEČAS

PROGOS — OPPORTUNITIES

Vienose rankose 30 metų išlaikyta taverna ir liquor biznis. Apyvarta didelė. Dėl senatvės nori išeit iš biznio. Tikrai vertingas pirkinys.

—o—

Grocery ir liquor store, su nemažesne kaip $100,000 metine apyvarta.

J. STANAITIS

HUdson 3-7828

Vakarais PRospect 8-2530

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, AND CIRCULATION REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933, AND JULY 2, 1946 (Title 39, United States Code, Section 233).

Of "DRAUGAS" (The Lithuanian Daily Friend) published daily except Sunday at Chicago, Ill. for October 1st, 1955.

1. The names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher: Lithuanian Catholic Press Society, 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois.

Editor: Leonard Šimutis, 6916 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Illinois. Managing Editor: Rev. V. Bagdanavičius, M.I.C., 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois. Business Manager Remigius Valaitis. 714 W. 30th St., Chicago 16, Illinois.

2. The owner is: Lithuanian Catholic Press Society, 2334 South Oakley Avenue, Chicago 8, Illinois; as a non-profit corporation, incorporated in the State of Illinois in 1941. No stockholders; no stock issue.

Rev. I. Albavicz, pres., 1515 So. 50th Ave., Cicero 50, Ill. A. Rudis, vice-pres., 9339 So. Oakley Ave., Chicago, Ill., Rev. M. Jodka, MIC, treasurer, Marian Seminary, Clarendon Hills, Ill., Rev. P. Cinikas, MIC, sec., 2334 S. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.

3. The known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds mortgages, or other securities are none.

4. Paragraphs 2 and 3 include, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting; also the statements in the two paragraphs show the affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner.

5. The average number of copies of each issue of this publication sold or distributed through the mails or otherwise, to paid subscribers during the twelve months preceding the date shown above was 55,670.

Remigijus Valaitis,

Business mgr.

Sworn to and subscribed before me this 1st day of Oct. 1955.

YOLANDA SEGHETTI.

Sept. 28, 1959

CHICAGOS ŽINIOS

Ketveri metai pragaro

Iš komunistų Kinijos išleistasai kun. Harold W. Rigney iš Hong Kongo atsiuntė laišką į Chicagą savo namiškiams. Raudonųjų kalėjime jis išbuvo keturius metus ir du mėnesius. "Tai buvo tikras pragaras", — rašo jis. Per pirmas 50 parų kalėjime jam tebuvo leista tik dvi nakti miegoti. Jis kliedėjo, matė keistus gyvulius kameroje, kuri buvo prileista žiurkių. Jis buvo pasmerktas mirti ir vedamas į egzekucijos vietą su geležiniais pančiais, kurie giliai buvo įsigraužę į jo kūną. Tačiau jo nenužudė. Jis buvo išleistas, amerikiečiams reikalaujant, rugsėjo 16 d. Baisios torturos jį buvo taip pakirtusios, kad jis nebebuvo pilnoj sąmonėj ir komunistų reikalaujamas prisipažino norėjęs nužudyti Mao Tse-tungą. Dabar, pasigydęs, jis skris į Romą, paskiau — grįš į JAV.

Kultūrinės paskaitos

Jau 19-ti metai kaip Chicagoje veikia Charles Carrol forumas — kultūrinių paskaitų organizavimo centras, vadovaujamas katalikų. Sekmadienį 3 val. p. p. Palmer viešbutyje laikė paskaitą dr. J. Magner: "Naujoji Europa", drauge taipgi demonstravo savo filmus, imtus per tris vasaros mėnesius. Lapkr. 27 d. laikys paskaitą kongreso atstovas Eug. McCarthy — apie socialinę gerovę ir vyriausybę. Paskiau sausio 15 d. Loyolos universiteto profesorius, tėv. dr. W. Devlin, kurs drauge yra ir gydytojas ir psichiatras, nagrinės temą "Psichiatrija ir religija". Vasario 5 d. Leo B. Brady, rašytojas, dramaturgas ir Katalikų universiteto Washingtone dramos sekcijos direktorius kalbės apie Amerikos teatrą. Pagaliau kovo 11 d. red. prel. Meehan kalbės apie Amerikos spaudą.

Minės Fra Angelico 500 mirties sukaktį

Rosary kolegijos profesūra ir studentės, drauge su Dominikonų Studijų namais Chicagoje minės 500 m. sukaktį nuo didžiojo dailininko Fra Angelico mirties. Meno istorijos profesorius dr. B. Ashley kalbės apie naujuosius Vatikano nuostatus bažnytinio meno atžvilgiu ir apie jų santykį su Fra Angelico kūryba. Domininkonas Mario Marino, kurs yra Fra Angelico instituto Romoje sekretorius, kalbės apie to didžiojo dailininko nuopelnus renesanso menui. Tėv. M. Marino šiuo metu studijuoja meną Chicagos universitete. Drauge Rosary kolegijos patalpose įvyks Fra Angelico reprodukcijų paroda.

Milžiniškas O'Hare aerodromas

Su Chicaga susisiekimą palaikančių lėktuvus palaipsniui iš Midway aerodromo perkeliant į O'Hare, šis aerodromas rūpestingai plečiamas ir didinamas. Planavimo inžinieriai pranešа, kad vien to aerodromo stoties pastatas užimsiąs tiek, kiek dabar užima visas Midway aerodromas. Naujasis O'Hare Tarptautinis aerodromas bus 10 kartų didesnis už Midway. Spėjama, kad 1970 metais per tą aerodromą pereis apie 20,000,000 keleivių per metus.

Universiteto teatras

Loyolos universiteto teatras spalio 23 d. 8 val. 30 min. pradeda savo sezoną. Pirmoji programa — su britų aktoriumi Arthur Treacher.

Baisi autobuso nelaimė

Greyhound autobusas, iš Chicagos važiuodamas į New Yorką, pavažiavęs apie 55 mylias netoli Michigan City atsitrenkė į sunkežimį, kurs buvo sustojęs taisymui. Nukentėjo visi keleiviai. Sužeistų — apie 20, mirė 7, bet mirčių gali būti daugiau. Du sužeistieji yra ši kagiečiai: L. Berry ir L. Scoyer. Kaikurie keleiviai vyko not iš Los Angeles. Nelaimė įvyko šeštadienį.

Kalėdiniai siuntiniai užjūrio kariams

Paštas praneša, kad užjūrių kariams kalėdinius siuntinius siųsti geriausias laikas yra tarp spalio 15 d. ir lapkričio 14 d. Geriausia siųsti kiek galima anksčiau. Oro paštu tegalima siųsti tik iki 2 svarų siuntinius, kurie aplinkui ir ilgume, draugėje, turi ne daugiau, kaip 30 colių. Į kaikurias valstybes siunčiant reikalinga muitinėms patiekti sąrašus siunčiamų daiktų. Adresai turi būti labai aiškiai užrašyti mašinėle ar rašalu.

Statys Carmen

Chicagos Parkų distrikto Operos gilda turėjo savo pasitarimus. Planuoja pastatyti "Carmen" ir tam reikalui renka solistus. Norintieji įsiregistruoti, turėtų kreiptis į gildos muzikos direktorių Silvio Insana. Chicagos parkų distriktų vadovybės adresas: 425 E. 14 blvd., telefonas Harrison 7-5252, Ext. 320.

Moterys ir tavernos

Chicagos Miesto taryba 39 balsais prieš 7 panaikino draudimą vienoms moterims, be palydovo, eiti prie baro. Šis draudimas buvo įvestas karo metu, kad labiau būtų apsaugomos karan išėjusių vyrų žmonos. Nors tai dabar įstatymu leidžiama, bet ar rimtai moteriai pritinka landžioti prie barų, tai vėl kitas klausimas.

Aviatorių šv. komunija

Chicagoje veikia Katalikų Aviacijos sąjunga. Jos nariais yra ne tik pilotai, bet ir kiti civilinės aviacijos tarnautojai. Ši sąjunga praeitą sekmadienį 9 val. ryto turėjo bendrą šv. komuniją Šv. Vardo katedroje, o paskiau pusryčius Sheraton viešbutyje. Buvo pakviestas ir Chicagos meras.

500 įstojo į suaugusių mokyklas

Chicagos katalikai nuo šio rudens suorganizavo penkias bendrojo lavinimosi mokyklas suaugusiems. Iš pat pradžių į jas įsiregistravo daugiau, kaip 500 žmonių. Viena suaugusių mokyklą veikia lietuvių globoje: Marijos Augšt. mokykloje, 6727 S. California Ave.

Vaišės užsieniečiams studentams

Katalikų studentų Newman klubas sekmadienį, spalio 16 d., suruošė vaišes užsieniečiams studentams, einantiems mokslus Illinois universitete. Pakviesta buvo 100 studentų. Iš ryto 9 val. 30 min. buvo šv. mišios, o paskiau bendri pusryčiai po šv. komunijos.

Uždraudžia nepadorius pasirodymus

Calumet mieste, esančiame arti Chicagos, miesto taryba nuo lapkričio mėn. 1 d. uždraudė nepadorius pusnuogių moterų pasirodymus, pildant tavernų ir panašių landynių programas.

LENKŲ VYSKUPO VEIKLA UŽ LAISVĘ

AL. GIMANTAS

Lenkų politinius junginius emigracijoje stipriai sukrėtus jų egzilinės vyriausybės pirmininkui Hugon Hankei (žiūr. "Draugas" rugsėjo 7 d.) dar ne visai išaiškintomis aplinkybėmis persiritus anapus geležinės uždangos, jau nedaug liko autoritetų, kurie pajėgtų, išeivijos lenkiškuosius sluogsnius vėl sujungti darnon ir naujon bendradarbiavimo dvasion. Čia itin yra svarbus lenkų bendruomenės Jungtinėse Valstybėse nusistatymas ir nuotaikos. Juos apraminti ir bandyti surasti bendrą kalbą, tarp atskirų grupių bei bandyti artinti atskiras nuomones, buvo pavesta populariam lenkų tarpe arkivyskupui Juozapui Feliksui Gawlinai. Šis augštas dvasiškis jau pradėjo savo misiją amerikiečių lenkų tarpe.

Jo pareigos ir uždaviniai yra tikrai sunkūs, ypač įvykus tam didžiajam politiniam skandalui, kuris skaudžiai atsiliepė ir labai jaučiamas lenkų egzilų grupėse. Prasidėjo tarpusavės rietenos, nepasitikėjimas ir kitokios rūšies nesutarimai. Ir dar prieš arkiv. Gawlinos atvykimą buvo plačiai kalbama ir skelbiama, jog jis išryškins visas aplinkybes ir papasakos visą tiesą apie Hankes dingimą. Deja, buvo gana nusivilta, kai užjūrio svečias bent iki šiol nieko konkretesnio nėra viešai pareiškęs.

Arkivysk. Gawlina turi ir dar turės įvairių pasitarimų su vadovaujančiais lenkais šiame krašte.

Dabartinė jų ganytojo veikla nukreipta kiton linkmėn. Kalbėdamas amerikiečių lenkų grupėms, arkivyskupas priminė, kad amerikiečių tolimesnė politika turėtų remtis tik būtinu visų laisvę mylinčių tautų išlaisvinimu. Čia prasminga ir tai, kad prie tokio pareiškimo prisidėjo ir Michigano gubernatorius G. Mennen Williams, kuris prie tų žodžių pridėjo ir savo: "Vieną ką mes galėtume atlikti ir tai neatidėliojant, tai reikalauti, kad Sovietų Sąjunga laikytusi Stalino pažadų ir įsipareigojimų padarytų Jaltoje liečiančių laisvus rinkimus Lenkijoje. Kalbėdamas apie laisvus rinkimus, aš ir turiu galvoje tikrai laisvus, bet ne tokius, kokius supranta sovietai. Lenkija ir kitos rusų pavergtos tautos turi būti laisvos jei mes, patys amerikiečiai, norime pilnumoje džiaugtis savo laisvėmis". Be abejo, šiais žodžiais Michigano gubernatorius dar kartą įrodė, jog jis yra artimas pavergtų tautų bičiulis ir jų aspiracijų rėmėjas. Tą nekartą patyrė ir lietuviškieji sluogsniai.

Gi arkivysk. Gawlina, kiek vėliau susikvietęs spaudos atstovus, žiūrėdamas tiesiai į akis ir apeliuodamas į jų sąžines ir širdis nedviprasmiškai šaukė: "Komunistinė valdymosi forma buvo užkrauta Lenkijoje, įvykdžius suklastotus rinkimus. Aš prašau, aš maldauju jus, jūsų, ambasadorius ir jūsų valstybininkus jokiu būdu neužmiršti Lenkijos, jūsų ištikimiausio sąjungininko, bet kokių naujų konferencijų metu!". O bekomentuojant religijos padėtį Lenkijoje pastebėjo, kad raud. Lenkijos vadai naudoja netiesioginius religijos slopinimo metodus, nes patys pamatė, jog jiems niekad nepasiseks tiesioginiai puolimai. Ir, jo nuomone, jei lenkams būtų šiandien leista laisvai dalyvauti rinkimuose, nedaugiau kaip 5% rinkėjų tepasisakytų už raudonuosius. Atrodo, jog ši nuoširdžiai atvira apeliacija amerikiečių buvo gana gyvai priimta ir ganėtinai plačiai paminėta didžiosios spaudos puslapiuose.

Ekspertai palaiko nutarimą dėl muzikos

"Chicago Sun-Times" skelbia, kad Chicagos universiteto koplyčios muzikos direktorius Vikstrom, Chicagos Muzikos kolegijos direktorius daktaras R. Ganz ir eilė kitų muzikos specialistų pritaria Chicagos kardinolo potvarkiui, kuriuo iš bažnyčių šalinama netinkama pasaulietiška muzika. Chicagos episkopalų katedros vargoninikas, kompozitorius Leo Sowerby sako — būtų labai gerai, kad protestantai turėtų tokį autoritetą panašią netinkamą muziką šalinti iš bažnyčių.

$125,000 atsilikusiems vaikams

Lapkričio 13—23 dienomis bus paskelbta atsilikusių vaikų gelbėjimo savaitė, kurios metu Chicagoje planuojama surinkti $125,000 aukų tiems reikalams.

Chicagiečiai gelbsti potvyny

Amerikos laivynė aviacija gabena maistą, vandenį, medikamentus ir kitus reikmenis į potvynio paliestas Meksikos vietas, kur daug gyventojų yra nukentėjusių. Daugelis aviatorių yra iš Glenview, Ill. laivyno bazės, čikagiečių.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Specialistos gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2443 WEST 63RD STREET
Tel. PRospect 8-0833 ir PR 8-0834.

Rūpestingai ir pigiai taisau
TELEVIZIJOS
APARATUS
Garantuoja darbą ir dalis.
J. MIGLINAS
Telef. — HUmbold 6-1038

Vestuvių nuotraukos
Augštos rūšies fotografijos
Mūsų specialybė
Precin Photo Studio
INC.
EDVARDAS ULIS, sav.
4068 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

ŽEMAIČIŲ TARME
APYSAKOS
Neseniai išėjo iš spaudos
Butkų Juzės raštai,
kur atspausdinta autoriaus plati biografija, Audronė, o kas svarbiausia —įdomios žemaičių tarme trys apysakos: 1) Knygnešys Butrius, 2) Ont mona Barbeles kapą, 3) Kaip žemaitis iš Kulių į Klaipėdą važiavo ir Žemaičių stiprybė. 154 pusl. Knyga iliustruota. Kaina tik $1.50.
Pinigus su užsakymais siųsti:
"DRAUGAS"
2334 S. Oakley Ave.,
Chicago 8, Ill.
Jau pasirodė knygų rinkoj naujų knygelė

REMKITE "DRAUGĄ".

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAMS PRISTATOME VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGĄ
CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-1272
APKAINAVIMĄ IR PREKIŲ PRISTATYMĄ TEIKIAME NEMOKAMAI
RAŠTINĖ ATIDARYTA kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. vakaro

PADĖKA

Rugsėjo mėn. 15 dieną Los Angelėje tragiškai jūroje žuvus mano žmonai a. a. Bronislavai Šėmytei Biržiškienei, su kuria drauge laimingai pragyvenau 48 metus, taip vietinė lietuvių bendruomenė, taip ir kitur gyveną mūsų tautiečiai man ir mano šeimai parodė daug užuojautos, kiti net materialios paramos.

Atsiliepusiems į mus mūsų diplomatams, visuomeninių organizacijų vadovybėms ir paskiriems mūsų tautiečiams, pagerbusiems mūsų brangiąją Velionę ir mūsų nelaimėje graudžiai mus stiprinusiems, savo, Barauskų ir Žakevičių vardu nuoširdžiai dėkoju.

Mykolas Biržiška

PAJIEŠKOJIMAS

Pajieškau ANTANO BUROKAUSKO, tarnavusio darbo kuopose — Vokietijoj. Jį patį arba žinantieji kur jis dabar randasi, prašau suteikti žinių A. Kusinskiui, 135 Lourdes St., Sudbury, Ont. Canada.

ATSIŲSKITE ADRESUS

Paragink savo kaimynus ir pažįstamus užsiprenumeruoti dienraštį "Draugas" Naujiems skaitytojams susipažinimui siųsime dienraštį nemokamai per mėnesį, tik malonėkite atsiųsti jų adresus.

A A
ANASTAZIJA TOMAŠAUSKAS
(pagal tėvus Valeikaitė, gyveno 3231 So. Green Street.)
Mirė 1955 m. spalio 16 d., 2:15 val. ryte, sulaukusi 70 m. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskr., Klovainių parapijos, Setkūnų kaimo. Amerikoje išgyveno 48 metus.
Paliko nuliūdę: vyras Jonas, duktė Kazimiera Gendusa, žentas Vincent, sūnus Petras ir marti Adelė, 5 anūkai ir kiti giminės.
Priklausė Tretininkų ir Maldos Apaštalystės draugijoms.
Kūnas pašarvotas Ant. M. Phillips koplyčioje, 3307 Lituanica Ave.
Laidotuvės įvyks ketvirtad., spalio 20 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Anastazijos Tomašauskas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka vyras, duktė, sūnus ir visi kiti giminės.
Laidot. direkt. Antanas M. Phillips, tel. YArds 7-3401.

A A
ANTANAS LUKOŠUNAS
Gyv. 7230 So. Campbell Ave.
Mirė 1955 m. spalio 15 d., 6:10 val. vakare, sulaukęs 79 metų amžiaus.
Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskr., Šimonių parapijos, Žeimių kaimo. Amerikoje išgyveno 50 metų.
Paliko nuliūdę: sesuo Juzefa (Grand Rapids, Mich.), pusbrolis Adomas Sokas (Calif.) ir kiti giminės.
Laidotuvėmis rūpinasi Matthew ir Sophia Kunce, 7230 So. Campbell Ave., tel. HE. 4-4715.
Kūnas pašarvotas Stepono Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St. Laidotuvės įvyks trečiadienį, spalio 19 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo Panelės Švč. parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Antano Lukošunas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka: sesuo, pusbrolis ir kiti giminės.
Laid. direkt. Ant. M. Phillips, tel. YArds 7-3401.

A. A.
CHARLES F. BRODEMUS
Gyv. 836 W. 33rd St., tel. VIrginia 7-4828.
Mirė 1955 m. spalio 15 d., 12:15 val. popiet, sulaukęs 28 metų amžiaus.
Gimęs Chicago, Illinois.
Paliko nuliūdę: žmona Bernice (pagal tėvus Martinkus), sūnūs Jonas ir Robert, duktė Christine, motina Theodora ir tėvas Jonas Brodemus, senukai Pranas ir Elzbieta Šatkauskai, 3 dėdės — Capt. Frank, U.S.A., Vincent ir George Satkoff, teta Lucia Satkoff, uošvis Stanislovas Martinkus, brolienė Stella Martinkus ir kiti giminės.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 Lituanica Ave.
Laidotuvės įvyks trečiad., spalio 19 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Charles F. Brodemus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka: žmona, sūnūs, duktė, motina, tėvas ir visi kiti giminės.

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka nes jis yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, o skelbimo kaina yra prieinama visiems.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.
Telefonai — GRovehill 6-2345 arba TOwnhall 3-2109

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 S. Western Ave. 3 atskiros air-Cond. koplyčios
REpublic 7-3600 — 7-3601 Automobiliams vieta
Visoms, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.
Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujame
ANTANAS M. PHILLIPS — 3307 S. LITUANICA AVE. — Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS — 659 West 18th STREET — Tel. REcley 3-5711
ALFREDAS VANCE — 177 WOODSIDE Rd., Riverside, Ill. — Tel. OLympic 2-5245
POVILAS J. RIDIKAS — 3354 S. HALSTED STREET — Telephone YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS — 10821 S. MICHIGAN AVE. — Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN — 3319 S. LITUANICA AVE. — Tel. YArds 7-1138-1139
PETRAS BIELIONAS — 1348 S. CALIFORNIA AVENUE — Tel. LAfayette 3-3572
VASAITIS — BUTKUS — 1446 South 50th AVE., CICERO, ILL. — Tel. OLympic 2-1003
ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI — 1646 W. 46th STREET — YArds 7-0761
STEPONAS C. LACKAWICZ — 2424 W. 69th STREET — REpublic 7-1213; 2314 W. 23rd PLACE — VIrginia 7-6672

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON
— SAVININKO —
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste.
Telef. CEdarcrest 3-6335

× **Kun. J. Čepukaitis,** naujasis Kunigų Vienybės Centro valdybos pirmin., atvyksta į A. L. R. Katalikų Federacijos Tarybos posėdį, kuris bus lapk. mėn. 5 dieną 10 val. ryto Šv. Antano parapijos patalpose, 1515 S. 50 Ave., Cicero, Ill. Kun. kleb. Čepukaitis paprašė prisiųsti 600 vokų, pažadėdamas K. Federacijai padaryti rinkliavą Kristaus Karaliaus šventės proga.

× **Julius C. Brenza,** Metropolitan State banko prezidentas, pavaišino savo draugus Olympia Fields Country klube. Vaišėse dalyvavo keliolika asmenų.

× **Bruno Shukis, Sr.,** namų statytojas, 7123 So. Maplewood Ave., šauniai paminėjo savo gimtadienį. Jo namuose surengtose vaišėse dalyvavo daug jo bičiulių ir pažįstamų.

× **"Ateities šokėjų grupė** išsirinko valdybą. Vienas iš "Ateities" šokėjų grupės organizatorių Bruno Shatas išrinktas tos grupės pirmininku. Sekretore yra Sally Adintaitė, o iždininku — Juozas Tamsevičius.

× **Prof. Stiponui Kolupailai** Šv. Juozapo ligoninėje, South Bend. Ind., padaryta sunki operacija. Ligonis sveiksta ir turi vilties neužilgo grįžti prie savo darbo. Gydytojai jam žada dar bent 10 metų kūrybingo darbo.

× **Dr. Juzė Aglinskienė,** gydytoja ir chirurgė, dalyvauja pediatricians suvažiavime, kuris šiandien prasidėjo ir tęsis iki spalio 21 d., todėl tomis dienomis ligonius kabinete priims tiktai nuo 6 iki 9 val. vakare.

NAUJŲ MAŠINŲ FONDAS

"Draugo" Administracija nuoširdžiai dėkoja už aukas Naujų Mašinų Fondui. Aukojo šie asmenys:

Jane J. Patrick	$7.00
V. Karoblis	5.00
J. Staniulis	5.00
Kun. J. Vėlutis	5.00
A. Paulavičius	4.00
B. Šeikus	2.50
J. Ariauskas	2.00
R. Baliauskas	2.00
Antanas Balčiūnas	2.00
Mrs. A. Barshes	2.00
B. Całutka	2.00
J. Chiakavich	2.00
A. Diržys	2.00
J. Gustis	2.00
P. Kontautas	2.00
A. Kroucenka	2.00
J. Kalvaitis	2.00
C. ir L. Mačiukevičius	2.00
F. Motus	2.00
V. Petravičius	2.00
J. Savickas	2.00
K. Sakas	2.00
K. Šilinis	2.00
B. Simonaitis	2.00
J. Vaitulevičius	2.00
J. Valiulis	2.00
J. Zakevičius	2.00
V. Žukauskas	2.00
J. Adomaitis	1.00
P. Andruška	1.00

× **Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris** Chicagoje, Balfo vajaus proga, paskyrė 25 dolerių auką Balfui šalpos reikalams.

× **Elena Blandytė, Aldona Laukutytė ir Rūta Lukoševičiūtė** dalyvauja Tėvų Marijonų Bendradarbių vakarienės programoje, kuri įvyks š. m. lapkričio 13 d. 6 val. vak. Šv. Antano parap. salėje, 1515 So. 50 Ave., Cicero, Ill.

× **Stanislovas ir Karolina Ducmonai,** 3347 So. Lituanica Ave., spalio 10 d. atšventė vedybinio gyvenimo 47 metų sukaktį, o Stanislovas dar ir 85 gimtadienį. Ta proga juos pasveikino gausūs būrys draugų ir bičiulių.

× **Jonas Kazanauskas,** Mutual Federal Savings and Loan Assn. prezidentas, bus vienas teisėjų lietuviškos polkos konkurso spalio 23 d., per L. Vyčių sendraugių vakarą, Lietuvių auditorijoje. Gražiausiai šokančioji polką pora gaus gražią dovaną — meninę šokančios poros statulą.

× **Studentams ir moksleiviams** įėjimas į didįjį rudens sezono koncertą, rengiamą JAV Lietuvių Bendruomenės Chicagos apygardos 1955 spalio 22 d. Sokolų salėje, atpigintas. Studentai ir moksleiviai aukoja tik $1. Pelnas skiriamas pirmosios Amerikos ir Kanados lietuvių Dainų šventės rengimo reikalams.

× **Du Chicagos lietuvių chorai** — Alice Stephens Moterų ansamblis ir Vl. Baltrušaičio vadovaujamas Chicagos Lietuvių Vyrų choras, — taip pat solistas Algirdas Brazis ir muzikas Aleksandras Kučiūnas išpildys meninę programą JAV Lietuvių Bendruomenės Chicagos apygardos spalio 22 d. 7:30 val. vak. koncerte Sokolų salėje, 2345 S. Kedzie Ave.

× **Prašo afidavito.** Viena jauna lietuvių šeima, gyvenanti Columbijoje, galėtų greitai atvykti į Jungtines Amerikos Valstybes, jei turėtų Affidavit of Support. Tai Vladas Matulevičius, gimęs 1916 m. gruodžio 22 d. Lietuvoje, jo žmona ir dvi dukterys.

Prašome Amerikos lietuvių padėti tai šeimai atvykti ir apsigyventi šiame krašte. Šeima yra labai tvarkinga, patys užsimokės kelionės išlaidas ir dar turės šiek tiek pinigų gyvenimo pradžiai. Sponsoriui išlaidų nebus.

Apsisprendę sudaryti tai šeimai afidavitus, prašome kreiptis į BALFo centrą smulkesnių informacijų šiuo adresu: BALFas, 105 Grand Strett, Brooklyn 11, N. Y.

× **Philadelphijos Lietuvių Meno ansamblis** tuo pačiu metu, spalio 22 d. vakare, kaip ir LB Chicagoje, ruošia koncertą Dainų šventės reikalams. Jie savo pelną skiria kelionės išlaidoms į Chicagą apmokėti. JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventės komitetas ragina visus Philadelphijoje ir apylinkėse gyvenančius lietuvius paremti jų kilnų žygį, atsilankant į jų koncertą Šv. Kazimiero parapijos salėje. Dainų šventės komitetas mano, kad ir kiti chorai galėtų surengti po du koncertus šį sezoną, kurių pelnas būtų skiriamas kelionės išlaidoms padengti į Dainų šventę. Komitetas ragina jungtis į bendrą žygį už būsimosios Dainų šventės pasisekimą, nes tai yra visų lietuvių reikalas.

Jeigu tu tik savęs jieškosi, tai atrasi, bet tik savo paties pražūčiai. — **Tomas a Kempis**

MOTERIS SUTVARKĖ PLĖŠIKĄ

New Yorko policininkė moteris Dorothy Uhnak, 25 metų, areštavo Thomą Bishop, 21 metų, kai jis bandė ją apiplėšti požeminio traukinio stotyje. (INS)

IŠ ARTI IR TOLI

VOKIETIJOJ

— Vliko pirmininką M. Krupavičių trigubos sukakties proga telegramomis ir specialiais laiškais sveikino vienas iš žymiausių italų krikščionių demokratų šulų Don Sturzo, italų kd gen. sekretorius Fanfani, pasidžiaugdamas galįs pasveikinti žymų Lietuvos krikščionių demokratų šulą ir pasigėrėti jo darbais Lietuvos laisvinimui, Rytų ir Vidurio Europos krikščionių demokratų sąjungos pirmininkas A. Prochazka, vyskupai V. Brizgys ir V. Padolskis, Vasario 16 d. akto signataras prel. K. Šaulys, min. B. K. Balutis, dr. S. A. Bačkis, gen. kons. V. Gylys, L. Valstiečių Liaudininkų S-gos pirm. J. Audėnas, MLT prezidiumo pirm. E. Simonaitis, Alto pirm. L. Šimutis ir sekret. dr. P. Grigaitis, LLK pirm. V. Sidzikauskas, Pasaulio Lietuvių Dailininkų ir Architektų Sąjungos vardu dail. A. Varnas, Ateitininkų Federacijos vardu S. Sužiedėlis, dr. J. Petronis, pulk. J. Andrius. dr. E. Draugelis, ats. pulk. J. Šlepetys, prof. Rukuiža, dr. K. Oželis ir visa eilė kitų.

— Bolševikai visur turi savo agentų. Vokiečių žurnalas "Der Europaeische Osten" (Nr. 4/1955), rašydamas apie vis stiprėjančią komunistinę infiltraciją ir bolševikinės propagandos suintensyvinimą, nusiskundžia bolševikine infiltracija Laisvosios Europos siųstuvo Muenchene čekoslovakų skyriuje ir gausėjimu bolševikinių siuntų bei leidinių. Nurodęs, kurioj vietoj ir net koks numeris Michailovo komiteto telefonų Berlyne, žurnalas toliau pastebi, kad dabar minimosios bolševikinės propagandos leidinių siuntėjas pažymima "Magdeburg, Postfach 162" "Leipzig C 1, Postfach 264" ir "Drezden 15, Postfach 1". Bolševikai turi savo agentus Muenchene, Augsburge, Ingolstadte, Frankfurte ir Hamburge. Ingolstadte ir Rosenheime išvogtos ten gyvenančių užsieniečių kartotekos.

— Pasakoja apie emigrantų gyvenimą Vakaruose. "Christ und Welt" Nr. 37/1955 rašo, kad lenkas Zbigniew Brydak, neseniai kalbėjęs per Free Europe iš Muencheno ir Amerikos Balso lenkų transliacijas, grįžo į komunistinę Lenkiją. Per Varšuvos radiją dabar pasakoja apie emigrantų gyvenimą Vakaruose ir nuotaikas tarp jo ankstesnių darbdavių. "Radio Liberation" Muenchene bendradarbis pabėgėlis rusas Vinogradovas taip pat pasiprašė atleidžiamas. Pagrindas — norįs grįžti atgal į Rusiją. Kai jam buvo išmokėtas atlyginimas iki paskutinio cento, tai Vinogradovas, palydėtas savo draugės, taip pat dirbusios minimajame siųstuve, o anksčiau tarnavusios Sovietų administracinėje tarnyboje Karlshorste, išvyko į Paryžių. Vinogradovas pažadėjo ateityje paskelbti įspūdžius ir išgyvenimus, kaip jam teko dirbti ir ką patirti bevarant antibolševikinę propagandą Muenchene.

— "Bremer Nachrichten paskelbė platų pranešimą apie Aldonos Gasnerienės Diepholze vadovaujamą vargo mokyklą, kurią lanko 24 lietuvių vaikai. Visi šios lietuvių mokyklos mokiniai mokosi Diepholzo mokyklose. Lietuvių mokytojus apmoka Diepholzo apskrities valdyba. Neseniai mokyklą aplankė Lietuvių — Šveicarų Pagalbos organizacijos pirmininkas Thoma iš Zuericho, be to, klebonai Schwyn ir Schmied, abu taip pat iš Šveicarijos. Svečiai apie minimąją mokyklą atsiliepia labai šiltai. Dienraštis taip pat aprašo lietuvių dainas ir tautinės šventės iškilmes, per kurias Diepholzo stovykloje gyvenančių lietuvių vaizdai priminė Kauną, Raseinius ar Tauragę.

— Sovietiniai "kvietimai". "Heimatstimme" paskiausiame numeryje rašo, kad Lebensteddo stovykloje, Vokietijoje, visa eilė pabėgėlių gavo sovietinius "kvietimus" grįžti į Lietuvą ar Sov. Sąjungą.

DIDŽ. BRITANIJOJ

— Knygų rinkoje. Rugsėjo mėn. pabaigoje išėjo iš spaudos nauja kun. J. Kuzmickio knyga — "Fatima ir mes". Knyga papuošta puikiu dail. Charles Carlin, K. S. G., aplanku, gausiai iliustruota, aprobuota Leeds vysk. J. C. Heenan. Turinyje, Maldininkų šūkiai Fatimoje; Pakeliui į Fatimą; Švč. Marijos žemė; Fatimos simfonija; Trys piemenėliai: Preliūdas; Angelas parengia mažuosius; Švč. Marijos apsireiškimai; Švč. Marijos patarimų keliais; Pranciškaus kelias į dangų; Paskutinės Jacintos dienos; Viešpaties paunksmėje; Trečioji Fatimos paslaptis; Bažnyčia ir Fatima; Fatima ir žmonių gyvenimas; Švč. Marijos reikalavimai; Liucija apie Fatimos Madoną; Fatima ir Rusijos atvertimas ir Apsispręskime. Išleido "Žibintas". Knygos kaina 3 dol. "Žibinto" prenumeratoriams, užsisakantiems žurnalą 1956 m. (metinė kaina 2 dol.) kaina 2 dol. Rašyti: "Žibintas — 21, Ann Place, Bradford 5, England.

— Mirė Simanas Šarauskas. Skotijos Hamiltone liepos mėnesį mirė a. a. Simanas Šarauskas, sulaukęs 73 metų amžiaus. Buvo kilęs iš Kalesnykų kaimo, Alytaus apskr.

— Svečiai iš Kanados ir Italijos. Rugsėjo mėn. viduryje Londone lankėsi iš Romos atvykęs kun. Jurgis Navikevičius, MIC, Romos Marijonų kolegijos prefektas. Tuo pačiu metu iš Kanados buvo atvykusi jo motina, rašytoja Marija Aukštaitė — Navikevičienė.

— Žuvo lietuvis. Rugsėjo 23 d. Londone Hyde Parke buvo rastas vyro lavonas, kliudytas kulkos. Policijai patikrinus žuvusiojo dokumentus, paaiškėjo tai lietuvis Karolis Bertašius. Dar neaišku, kokie pergyvenimai pagreitintai nuvarė šį vyrą į kapus.

— Meškeriotojų draugija. Londone Lietuvių namuose rugsėjo 18 d. buvo įsteigta Meškeriotojų draugija, kurios nariai rūpinsis Sodybos ežeru ir jame esančiomis žuvimis. Laikinąją valdybą sudaro: Br. Daunoras — pirm., A. Petrikonis — sekr.; T. Vidugiris — ižd.; valdybos nariai — F. Neveravičius, J. Bendorius ir S. Skibiniauskas.

— Pajieško JAV pajieškomas Kuprys—Kupraitis, kilęs iš Dambauko kaimo. Turima žinių, kad prieš kiek laiko jis gyveno New Yorke. Jis pats ar apie jį žinantieji prašomi atsiliepti adresu: Mr. Serg. Sasnauskas — 324, Entvisle Rd., Rochdale, Lancs/England.

AUSTRALIJOJE

— Pirmasis lietuvis baigęs kunigų seminariją Australijoje. Kun. Juozas Petrauskas gimė 1922 m. ūkininkų šeimoje, netoli Platelių ežero. Lankydamas gimnaziją vadovavo jaunesniesiems ateitininkams. Iš penktos klasės 1937 m. išvažiavo į Italiją. Čia dvejus metus mokėsi italų, graikų ir lotyno kalbas. 1943 m. baigė gimnaziją Armeno mieste. Pasimokęs muzikos buvo pradėjęs vargoninkauti, bet tuoj gavo mokytojo vietą Rosmini kolegijoj, Domontosoloi.

Karui pasibaigus Petrauskas lankė Rosmini kunigų seminariją Torine. Kartu lankė ir Verdi konservatoriją. Pamėgęs muziką nutraukė teologijos studijas ir įstojo į šv. Cecilijos konservatoriją Romoje ir 1948 m. gavo vokalisto diplomą. 1949 m. atvykęs į Australiją apsigyveno Melburne ir dirbo pašte. Susitaupęs kiek pinigų 1952 m. įstojo į Melbourno kunigų seminariją — Corpus Christi College, Werribee.

Šiais metais Juozas Petrauskas baigė Melbourno kunigų seminariją ir liepos 24 d. Melbourno katedroje gavo kunigystės šventimus.

Primicijas kun. Juozas Petrauskas laikė liepos 31 d. lietuvių lankomoje St. Johns bažnyčioje, East Melbourne. Choras "Aidas", dirigento Morkūno vadovaujamas, gražiai giedojo šv. Cecilijos Mišias. Ponia Aukštikalnienė giedojo solo "Ave Maria". Pamokslą pasakė kun. Pr. Vaseris.

ARGENTINOJ

— Keliolikos tūkstančių avių savininkas. Argentinos Patagonijoje vienas iš žemės ūkio pirmūnų yra lietuvis Jonas Šlapelis, turįs ten apie 20,000 ha žemės ir keliolika tūkstančių avių. Jis yra karakulinių avių ūkių savininkas, Patagonijos eksporto bendrovės vicepirmininkas.

— Adelė ir Vacys Andriuškai Buenos Aires mieste atidarė naują kartoninių dėžučių fabriką.

Ką labiausiai mėgsta televizijoje

Per laikraščius buvo pravesta anketa, ką jaunimas labiausiai mėgsta televizijoje. Suvedus duomenis iš 13,141 atsakymo, gauto iš katalikų moksleivių, paaiškėjo, kad jų labiausiai pamėgta televizijos asmenybė yra vysk. Fulton Sheen ir jie labiausiai mėgsta jo klausytis. Vysk. Sheen kalbės Admiral korporacijos televizijos programoje. Drauge jis bus girdimas iš 350 radijo stočių, priklausančių ABC tinklui. Pirmą jo kalbą transliavo 86 stotys, bet ji buvo įrekorduota ir ją vėl duos 26 televizijos stotys.

Tito konfiskavo seminariją

Tito vyriausybė Jugoslavijoje konfiskavo katalikų seminariją Rijekoje (Fiume). Dabar visa didžioji katalikų kroatų provincija liko su vienintele seminarija Zagrebe.

Medicinos mokykla

Katalikų universiteto medicinos mokykla Ottawoje pasistatė naujus medicinos fakulteto rūmus, kainavusius du milionus dolerių. Čia dėsto 100 profesorių ir yra keletas šimtų studentų.

KLEBONIJAI REIKALINGA ŠEIMININKĖ. (Connecticut valstybėje). Malonios darbo sąlygos. Geras atlyginimas. Pageidaujama, kad kalbėtų lietuvių ir anglų kalbomis.
Rašyti:
DRAUGAS, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill., Box Nr. 2208

Skelbkitės "Draugė"!

ATVYKITE PRALEISTI

VALANDĄ KAUNO OPEROJE

Programą Išpildo Garsusis

TORONTO "VARPO" CHORAS

Vadovaujamas St. GAILEVIČIAUS

Spalio (October) 29 d., šeštadienį, 1955 m. – 8:00 valandą vakare

SOKOL SALĖJE

2345 South Kedzie Avenue . . . . . Chicago 8, Illinois

Biletų kaina asmeniui $2.50

Rezervuokite biletus iš anksto. ..... Iš viso tik 1250 vietų

Praeitais metais Toronto "Varpo" Choras buvo atvykęs į Chicagą ir nustebino lietuvišką visuomenę gražiąja daina ir sąstato didumu.

Nežiūrėdamas didelių išlaidų, "DRAUGAS" šį garsųjį chorą atkviečia į Chicagą, nori duoti lietuviškai visuomenei antrą progą išgirsti ST. GAILEVIČIAUS diriguojamą chorą, kuris yra net didesnis negu praeitų metų metų choras. Dabar šiame chore yra 80 narių.

Šių metų programa tikrai sužavės kiekvieną lietuvį ir sukels daug, daug prisiminimų iš tų nepriklausomybės laikų Kaune.

Po koncerto bus šokiai prie B. JONUŠO orkestro. Per visą laiką veiks bufetai. Lietuviška visuomenė galės svečiuotis su choristais iš Kanados. Visi kviečiami.

"DRAUGO" Administracija